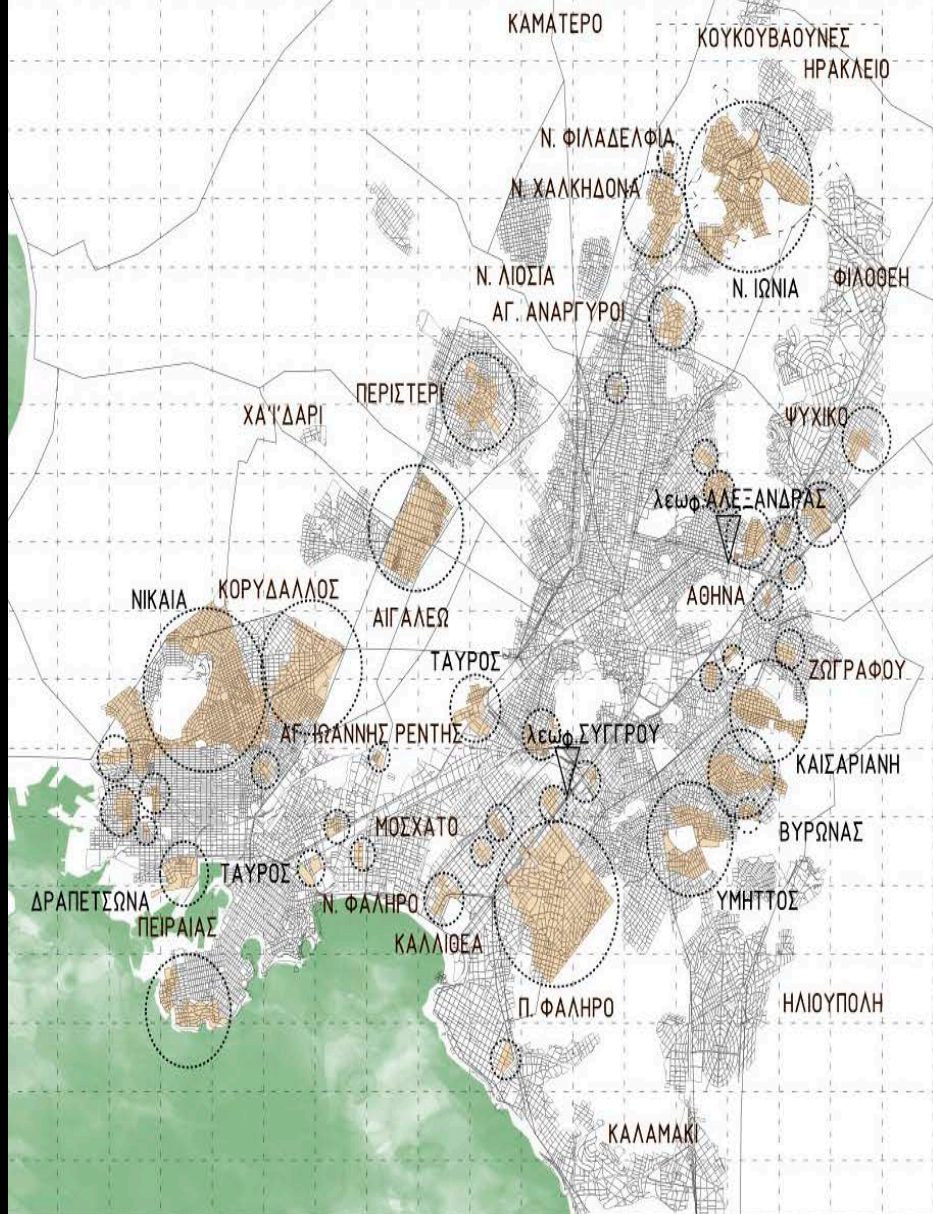

Refugee social housing in Greece and a design course

Stavros Stavrides
School of Architecture
National Technical University of Athens

ΕΛΛΑΔΑ 1920: 5,5 ΕΚΑΤ. ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ

1922-23: 1.221.849 ΠΡΟΣΦΥΓΕΣ

-> 48 % ΤΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ ΣΕ ΑΘΗΝΑ - ΠΕΙΡΑΙΑ

1925-30

ΠΡΟΣΦΥΓΙΚΟΙ ΟΙΚΙΣΜΟΙ:

ΒΥΡΩΝΑΣ, ΚΑΙΣΑΡΙΑΝΗ, Ν. ΙΩΝΙΑ, ΚΟΚΚΙΝΙΑ, ΥΜΗΤΤΟΣ, ΤΑΥΡΟΣ

ΠΡΟΣΦΥΓΙΚΕΣ ΚΑΤΟΙΚΙΕΣ:

ΛΕΩΦ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΑΣ, ΛΕΩΦ. ΣΥΓΓΡΟΥ, ΔΡΑΠΕΤΣΩΝΑ

ΟΙΚΙΣΜΟΙ ΜΕ ΑΥΤΟΣΤΕΓΑΣΗ:

Ν. ΦΙΛΑΔΕΛΦΙΑ, Ν. ΣΜΥΡΝΗ, Ν. ΕΡΥΘΡΑΙΑ

1940

ΠΡΟΣΦΥΓΙΚΟΙ ΟΙΚΙΣΜΟΙ:

ΔΟΥΡΓΟΥΤΙΟΥ, ΑΓΙΟΥ ΙΩΑΝΝΗ ΡΕΝΤΗΣ, ΑΓΙΟΥ ΑΝΑΡΓΥΡΟΥ ΠΕΙΡΑΙΑ

Refugee settlements in Athens (source Vasileiou survey 1944 - redrawn and processed by G. Drampalou 2020)

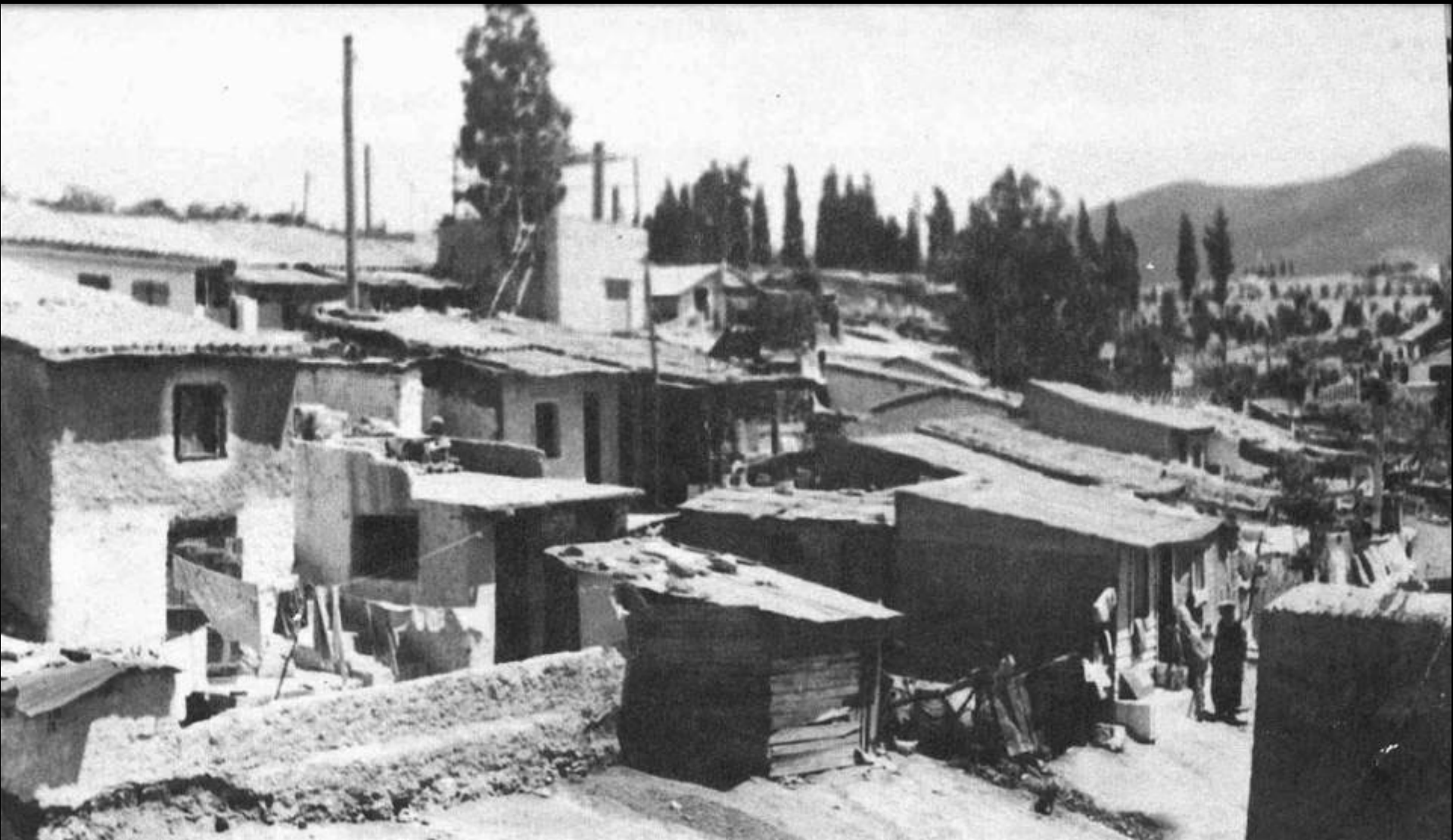

Early refugee settlements (1922-1930)

*Ένας από τους δρόμους προσφυγικών καταυλισμών στο Βύρωνα.
(Φωτογραφία από τη πρωτότυπη έκδοση).*

1:500

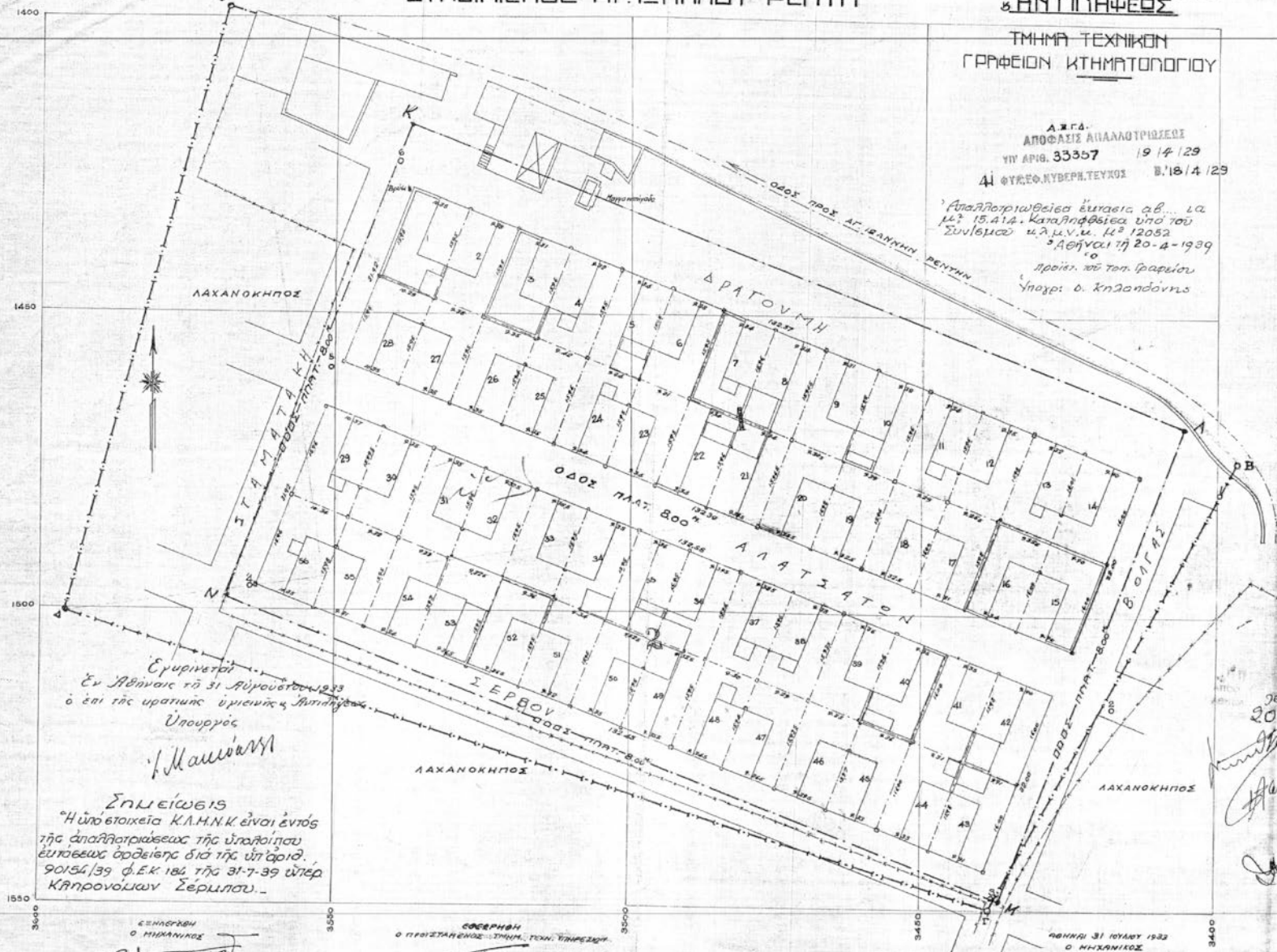
ΣΥΝΟΙΚΙΣΜΟΣ ΑΓ.ΙΩΑΝΝΟΥ ΡΕΝΤΗ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ
ΚΡΑΤΙΚΗΣ ΥΠΕΙΝΗΣ
& ΑΝΤΙΠΛΗΘΩΣ

ΤΜΗΜΑ ΤΕΧΝΙΚΟΝ
ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΚΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ

Α.Χ.Γ.Δ.
ΑΠΟΦΑΣΙΣ ΑΝΑΛΟΓΗΤΩΣΕΩΣ
ΥΠ. ΑΡΙΘ. 33357 19/4/29
41 ΦΥΛ.ΕΦ.ΚΥΒΕΡΝ.ΤΕΥΧΟΣ Β.18/4/29

1) Απαλλοτριωθείσα έκταση αβ... ια
μ² 15.214. Καταληφθείσα υπό του
Συντάκτου κ.λ.μ.μ. κ² 12052
2) Δεληναϊ τη 20-4-1939
3) Προϊόν του τεχν. γραφείου
4) Υποχρ. ο. Κηλοδόντης

Εγκριτήριον
Εν Αθήναις τη 31 Αυγούστου 1933
ο έπι της κρατικής υπηρεσίας Αντιπληθ.
Υπουργός
Μαυιάδης

Σημείωσις
"Η υπόδειξις Κ.Λ.Μ.Κ είναι έντός
της απαλλοτριώσεως της υλοποίησης
έκτασης αρδείας δια της υπ' αριθμόν
90154/39 φ.ε.κ 184 της 31-7-39 υπέρ
Κληρονόμων Σερμπου.

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΟΝ
Ο ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ
Σταυρωτάς

Ο ΠΡΟΣΤΑΝΕΥΩΝ ΤΗΜΑΤ. ΤΕΧΝ. ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ

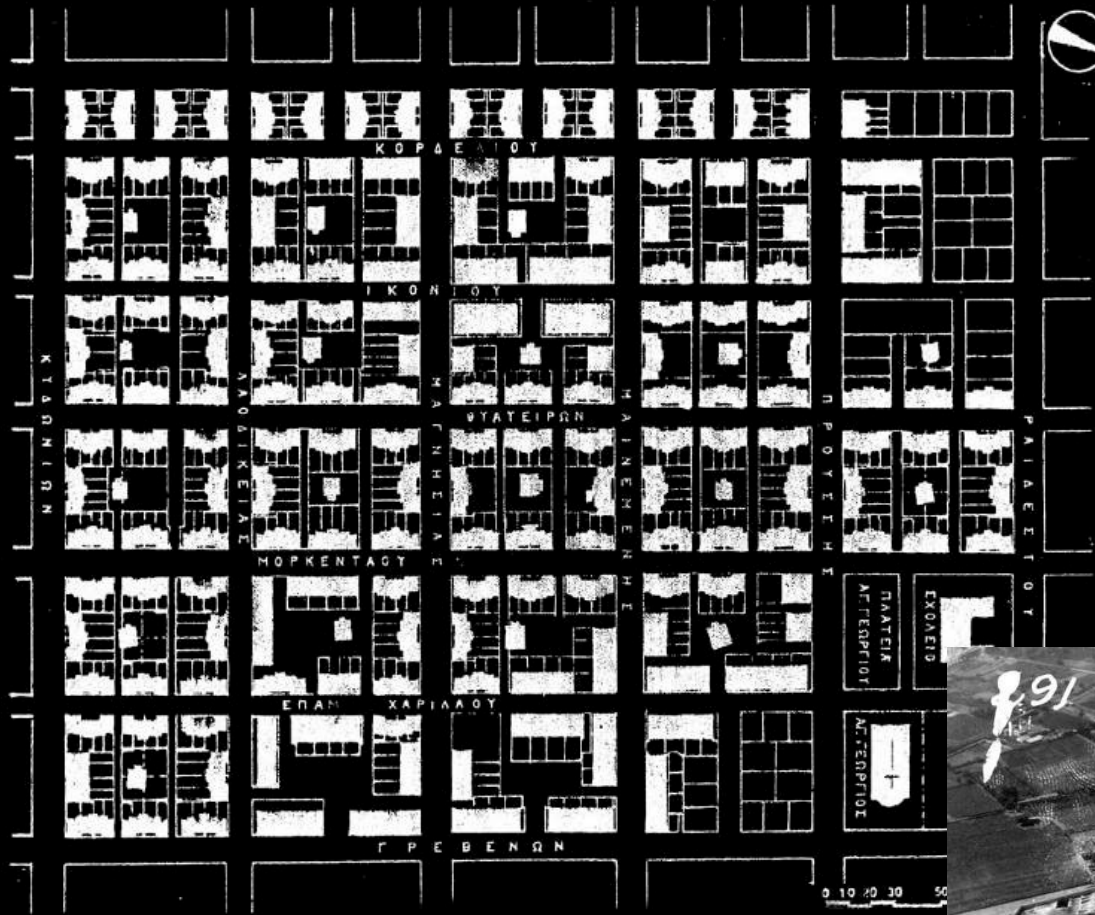
B. Bayerlans

ΑΘΗΝΑΙ 31 ΙΟΥΛΙΟΥ 1933
Ο ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ

[Signature]

477

26-10
2048
[Handwritten notes and signatures]

267

Nea Ionia Settlement

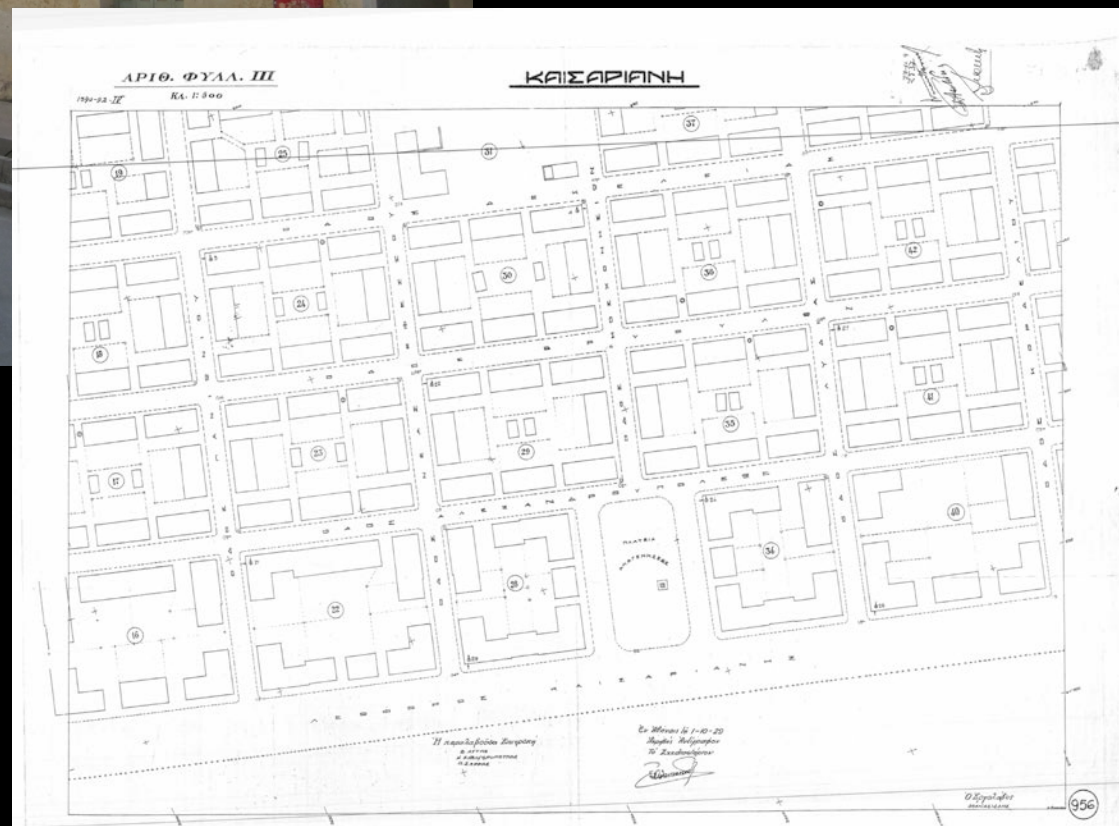

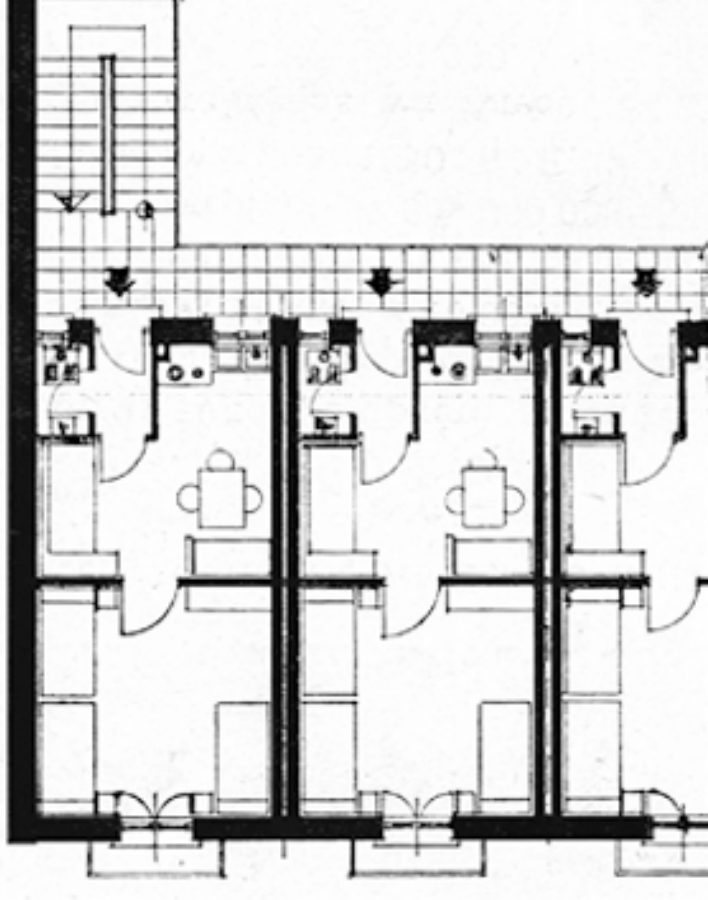
Nikea Settlement

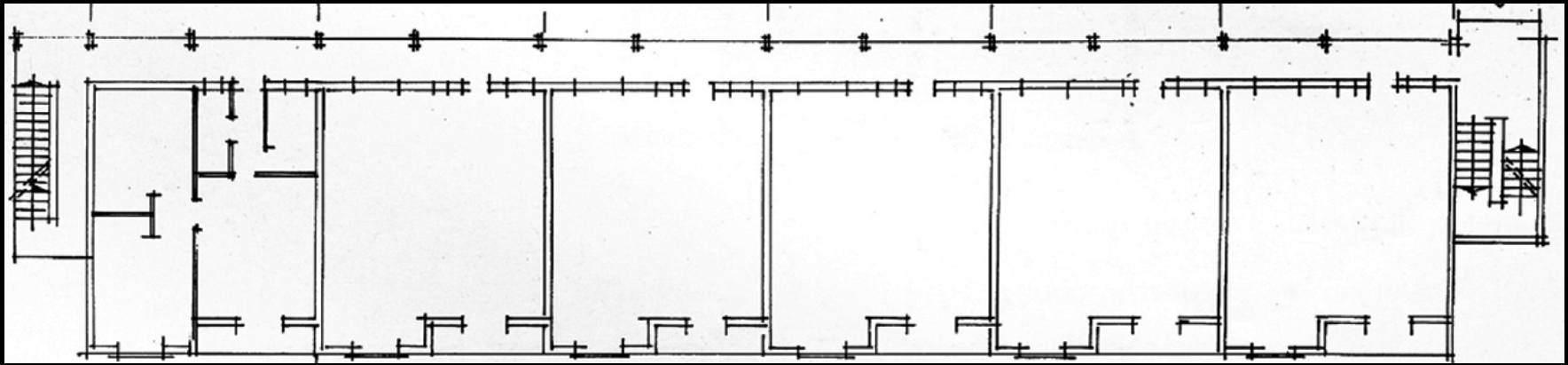
Kesariani Settlement

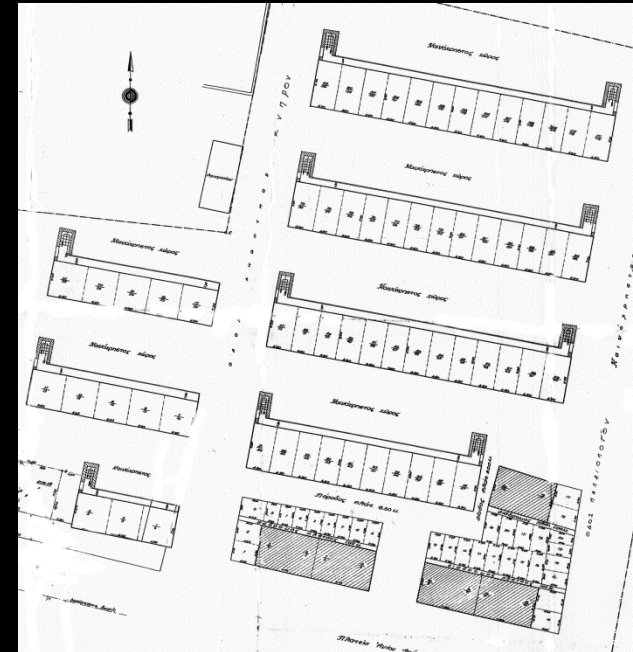

Tzitzifies Settlement

Agios Sostis Settlement

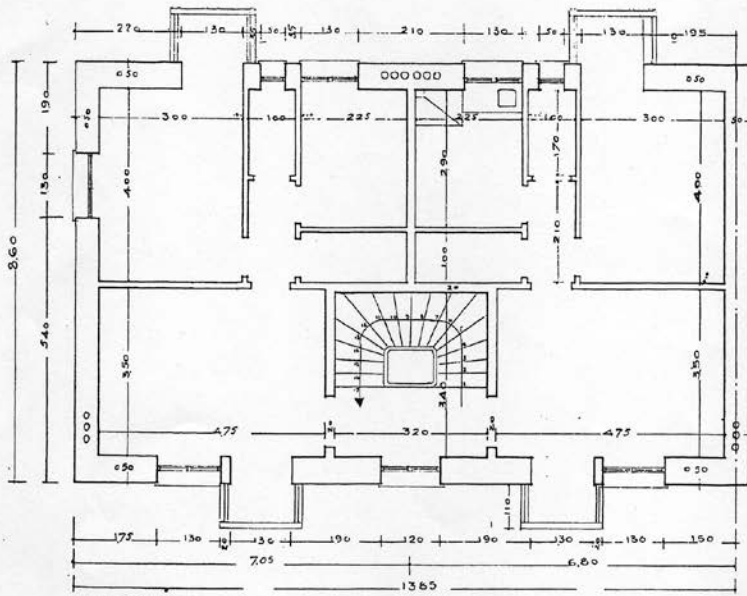
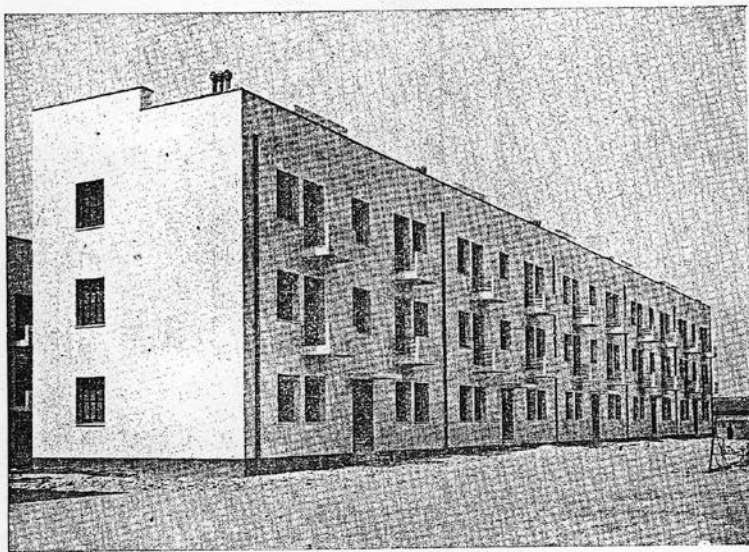

Προσφυγικά (Rentis)

Prosfigika (Alexandras Ave.)
1933-35

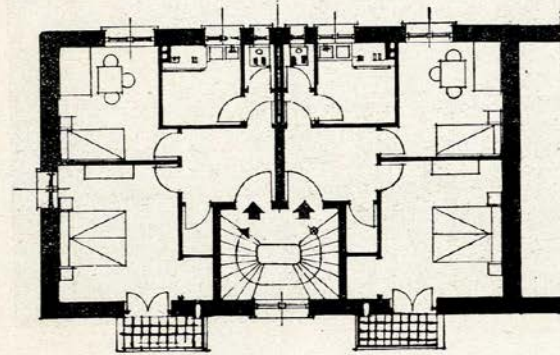

Α' Β' Γ' ΟΡΟΦΟΙ

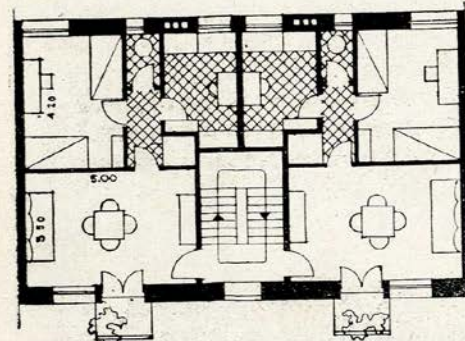
Τύπος τριορόφου πολυκατοικίας εκ 30 κατοικιών εφαρμοσθείς επί της λεωφόρου 'Αλεξάνδρας. Δαπάνη 2.500.000 δραχ. 'Εκτέλεσις Ο. Πουσακουλού, εργολήπτου 'Αρχιτέκτονος.

ΤΥΠΟΙ ΤΟΥ Υ. Π. ΓΙΑ ΠΡΟΣΦΥΓΙΚΕΣ ΠΟΛΥΚΑΤΟΙΚΙΕΣ
(1934 - 1937)

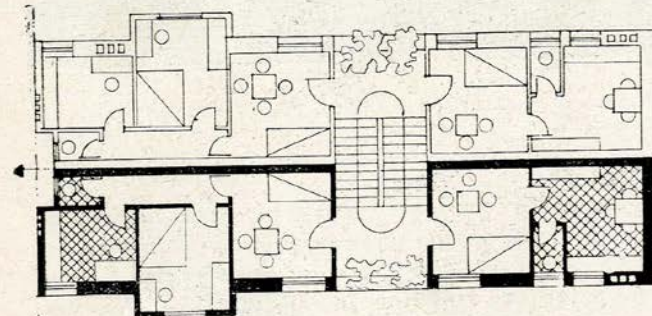
ΚΛΙΜΑΞ 1 : 200

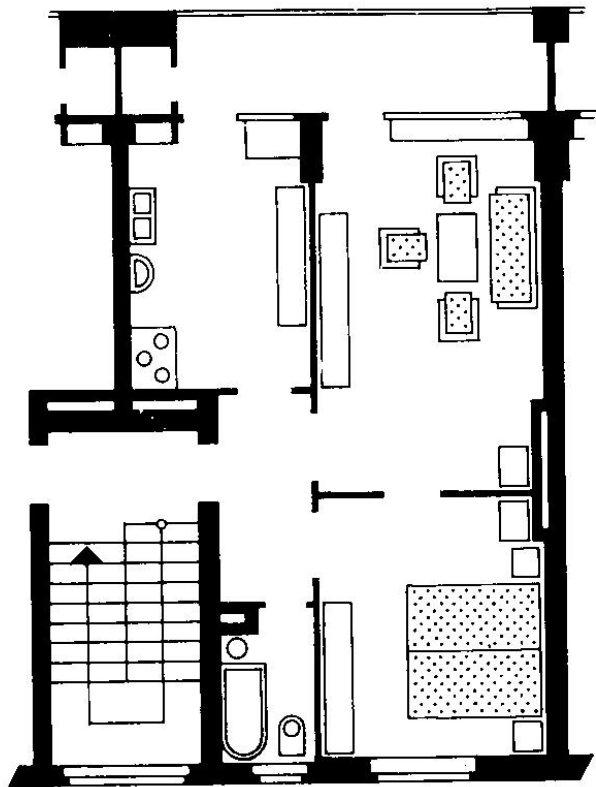
137
2 Δωμάτια, κουζίνα, άποχ.,
διαδρ., άποθ. 34,8 τ.μ. Πρό-
σοψη εικ. 135, 136, 146.
'Αρχιτ. Δ. Κυριακός (Τ. Υ. Υ. Π.)

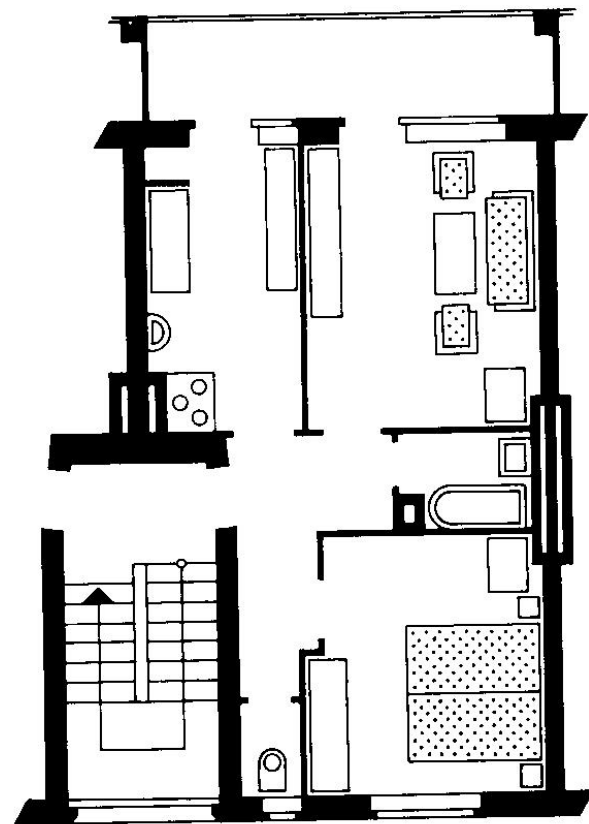
138
2 Δωμ., κουζ., άποχ. άποθ., 30,2 τ.μ.
Πρόσοψη εικ. 133, 134.
'Αρχιτ. Κίμων Λάσκαρις (Τ. Υ. Υ. Π.)

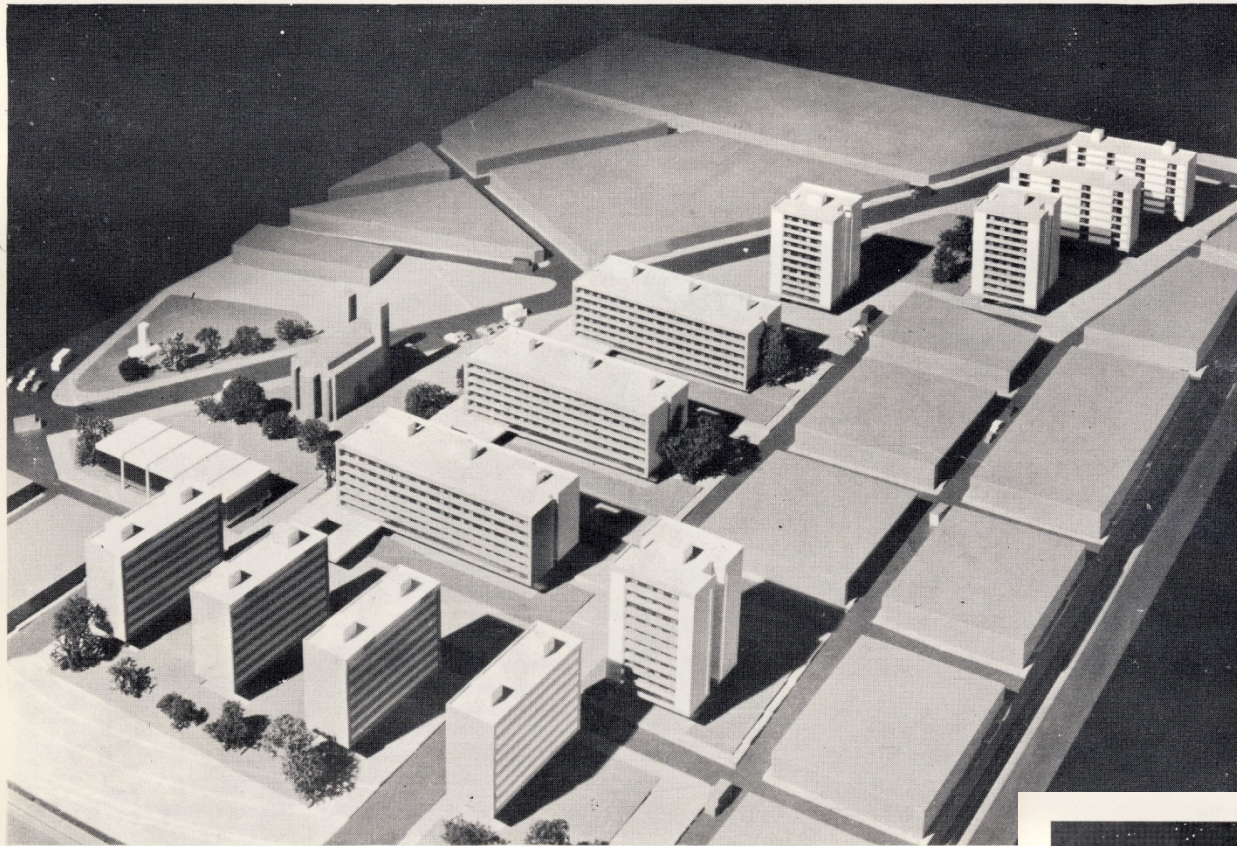
139 'Αριστερά: 1 Δωμ., δωμ. - κουζ., άποχ. 33,4 τ.μ. Δεξιά: 2 Δωμ., κουζ., άποχ.
διαδρ. 22,9 τ.μ. Τα δάπεδα των κατοικιών που βλέπουν στις δύο αντίθετες
πλευρές του χιτριού βρίσκονται σε διάφορα επίπεδα. Πρόσοψη εικ. 124, 125, 145.
'Αρχιτ. Κίμων Λάσκαρις (Τ. Υ. Υ. Π.)

68. Bruno Taut, Hufeisen Siedlung, Standard Plan.

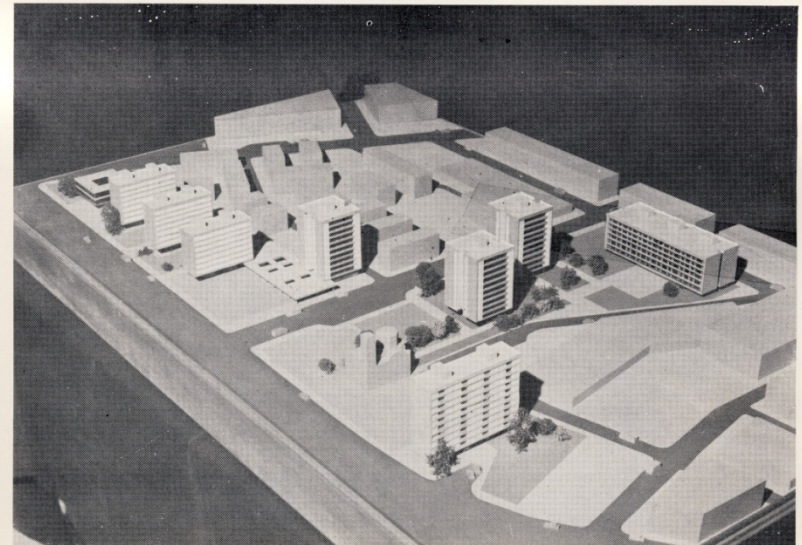

69. Bruno Taut, Waldsiedlung, Standard Plan.

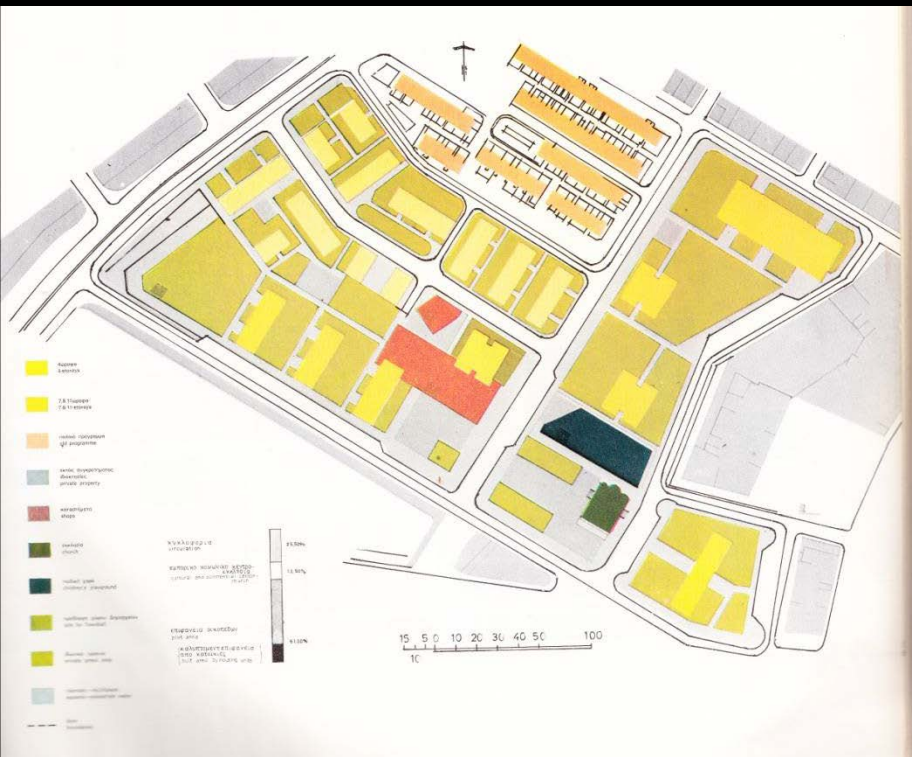
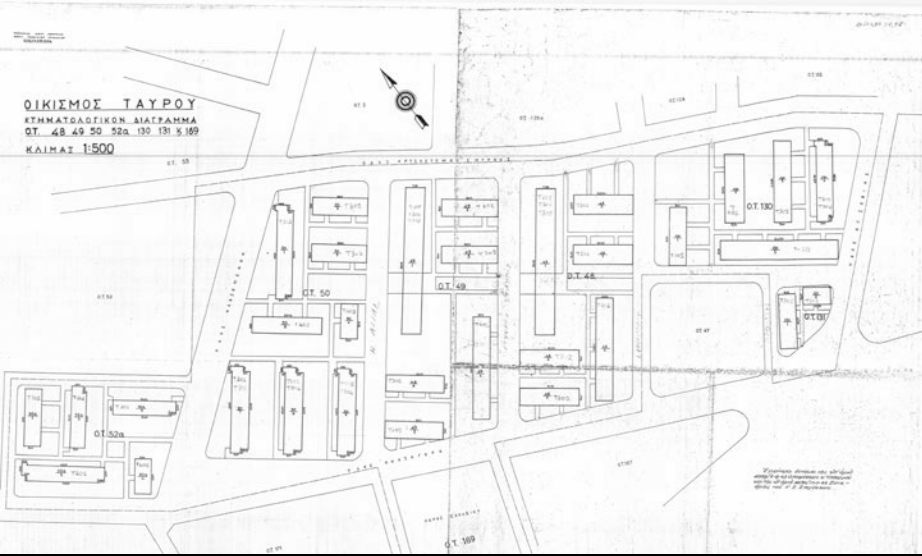

Ministry of
Welfare
complex
(Peristeri 1970)

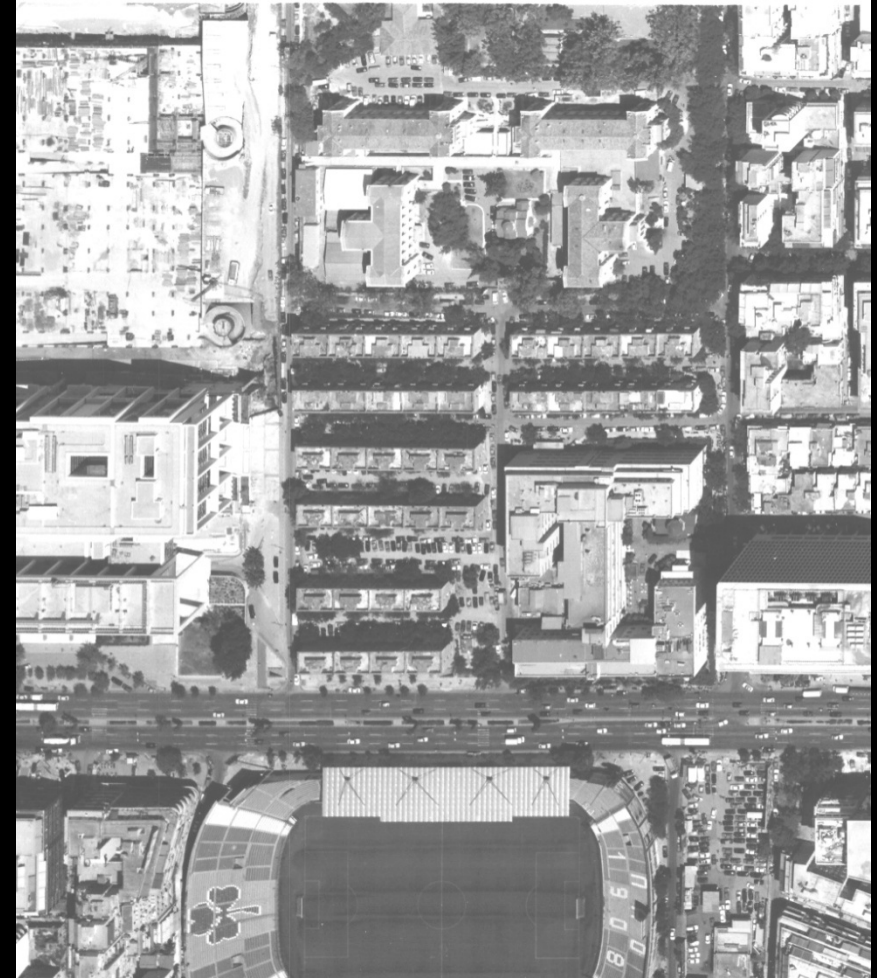
Ministry of Welfare complex
(Tavros 1975)

Ministry of Welfare complex (Tavros 1960-1975)

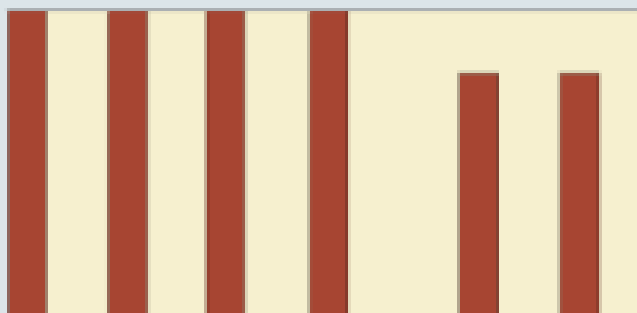
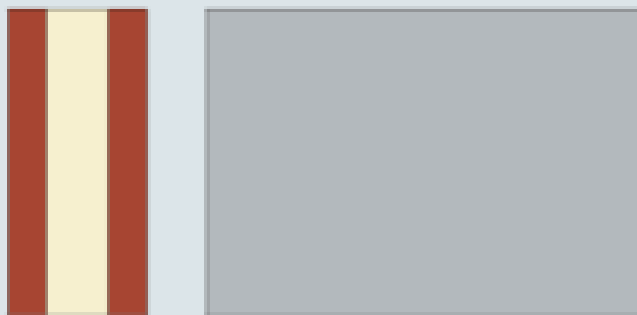
A design course

Case study 1: Alexandras Prosfygika

EXISTING STATUS

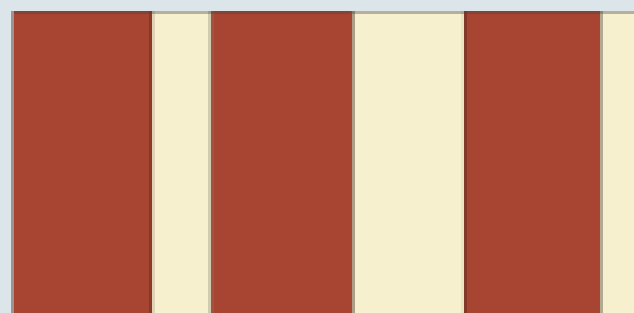
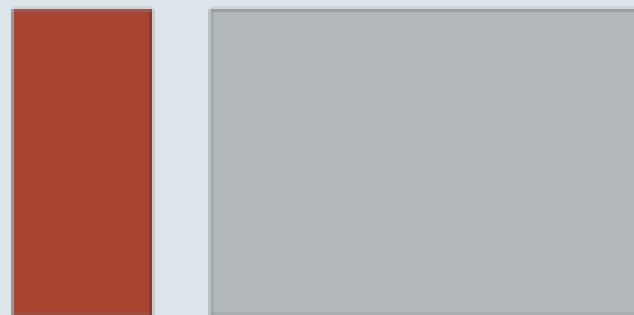

PLAN

SECTION

POTENTIAL CONSTRUCTION AREAS

PLAN

SECTION

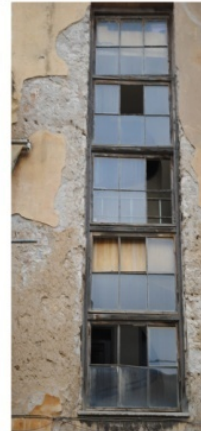
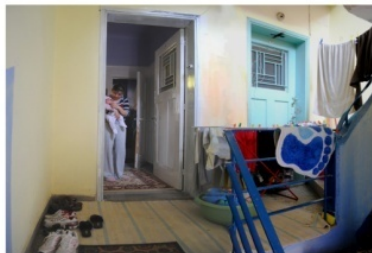
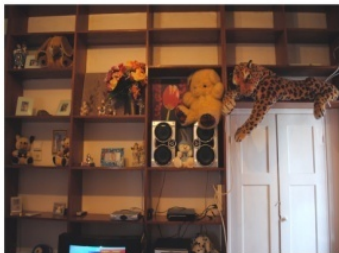
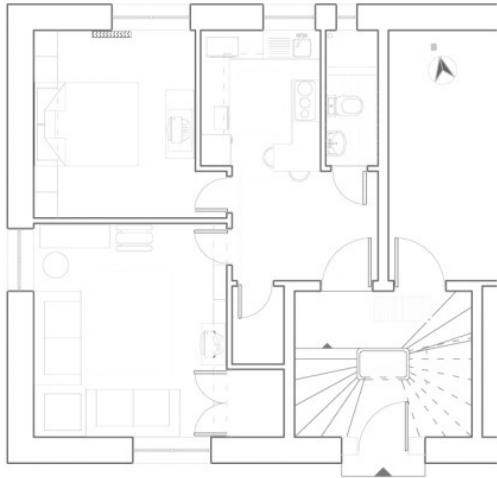

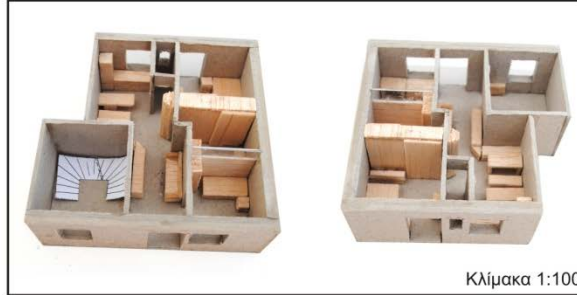

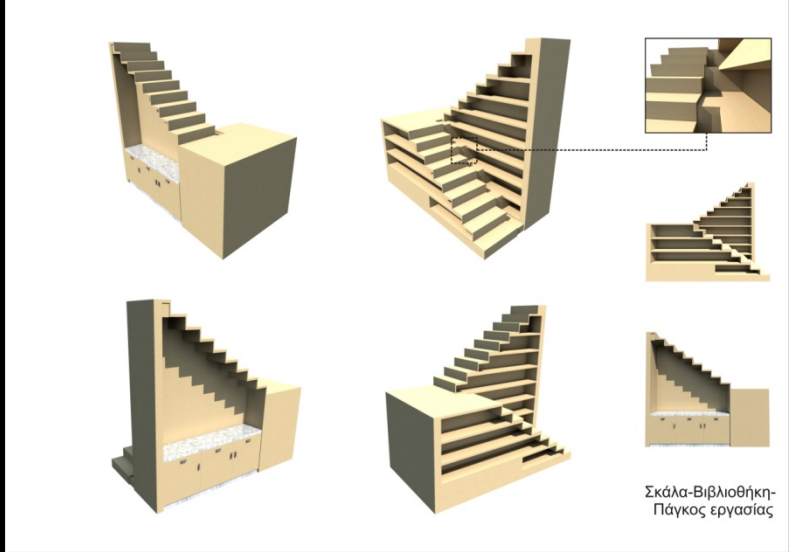
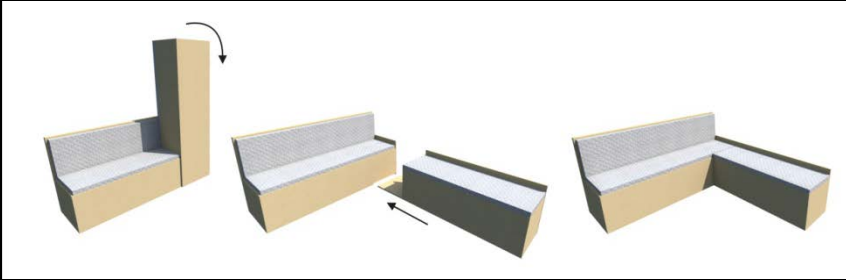

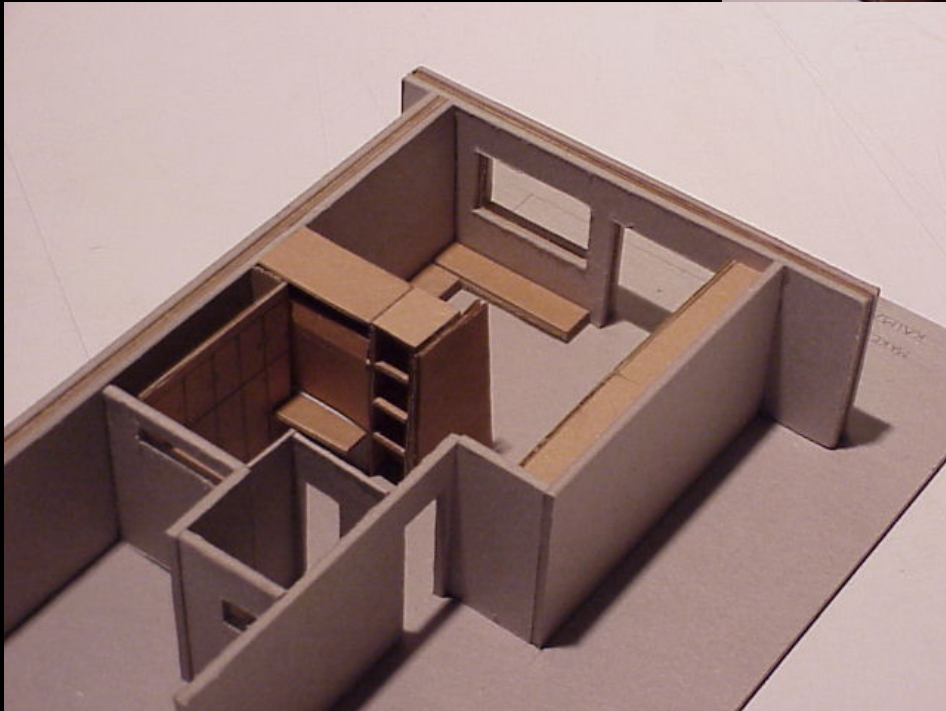
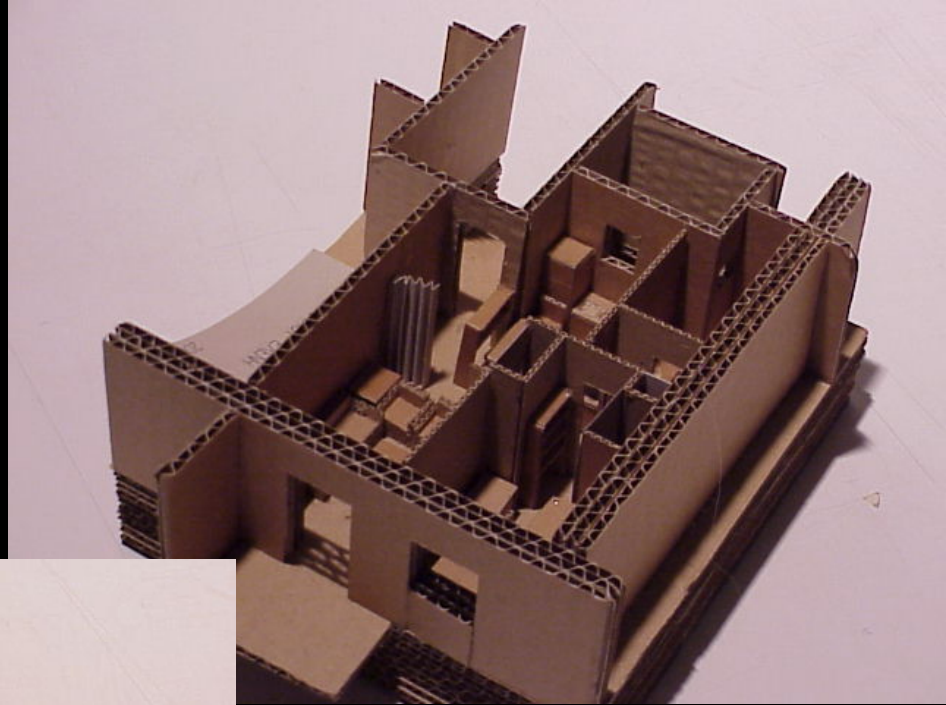
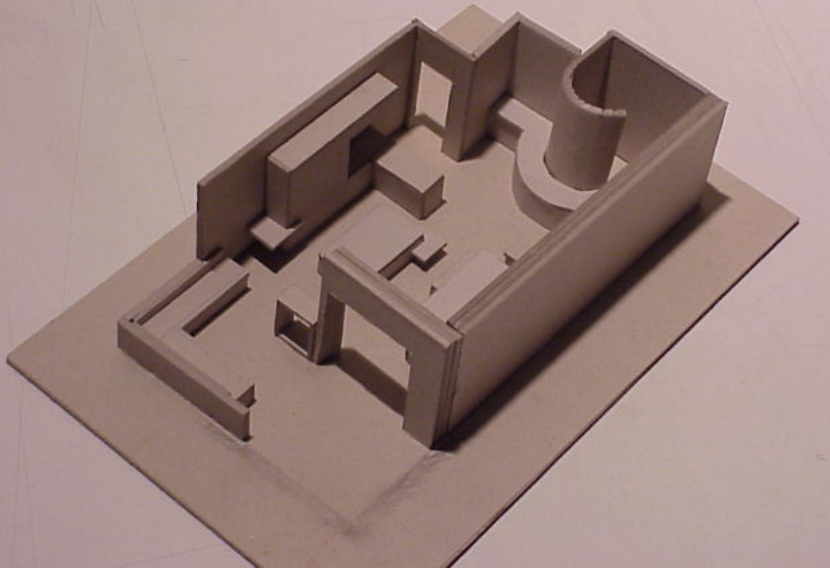
Κλίμακα 1:100

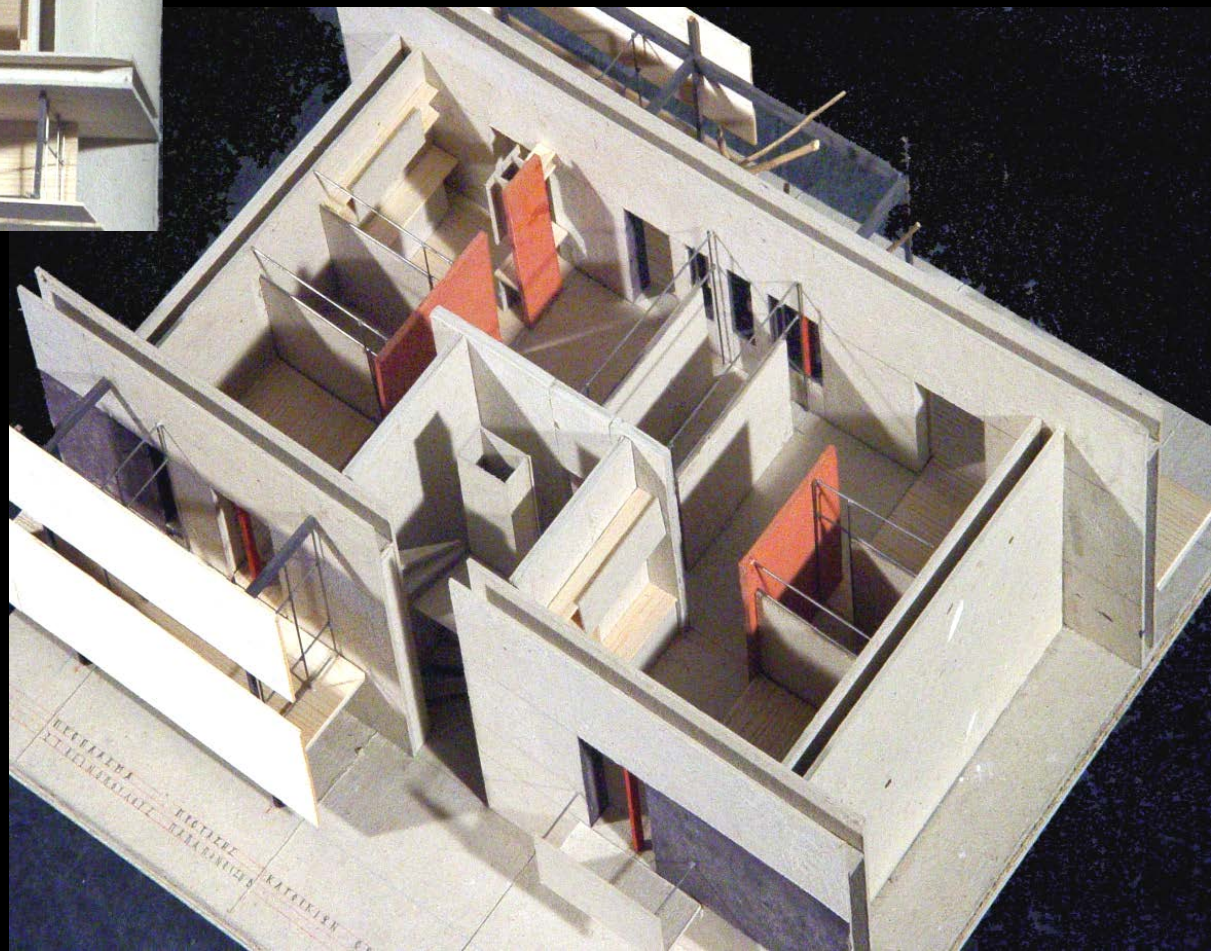

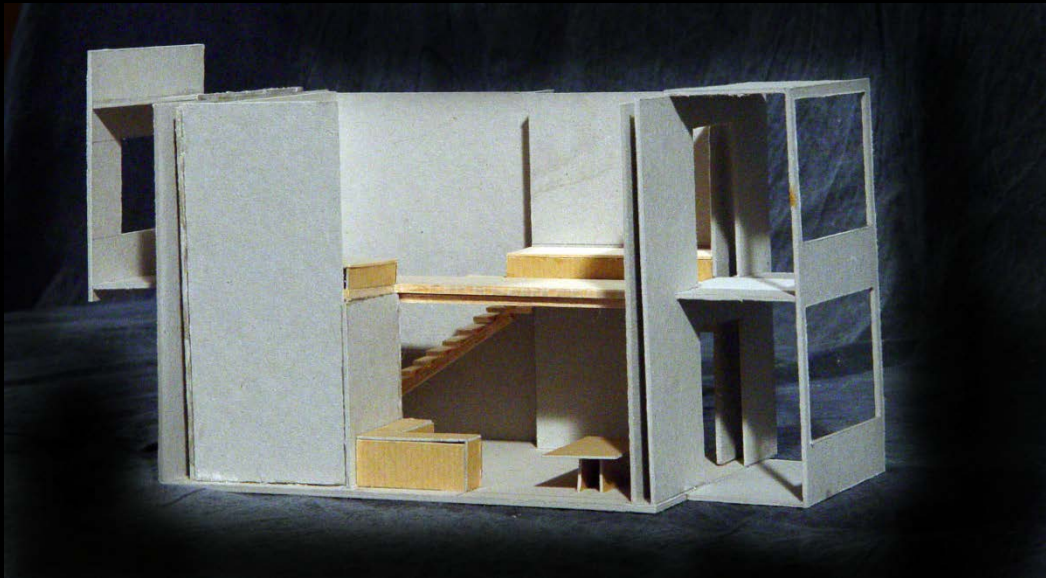
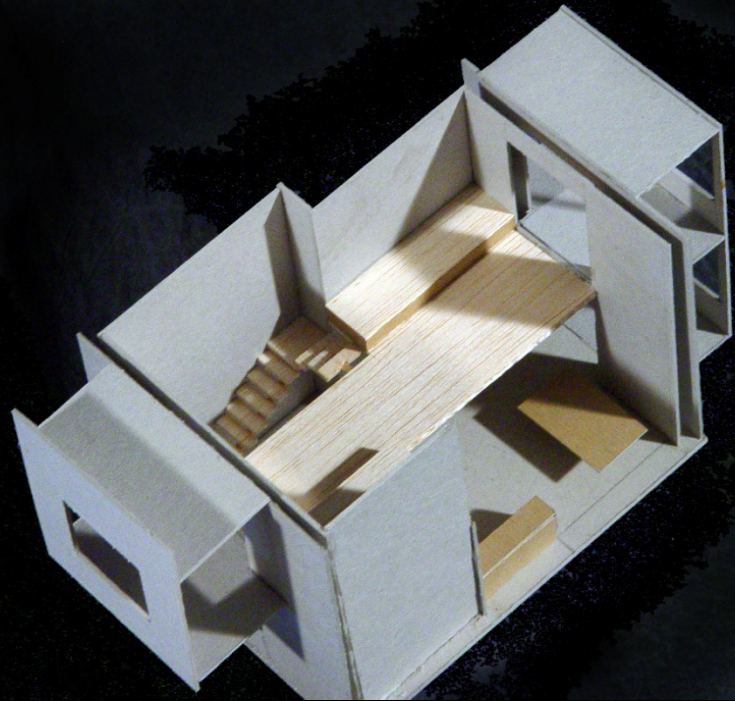
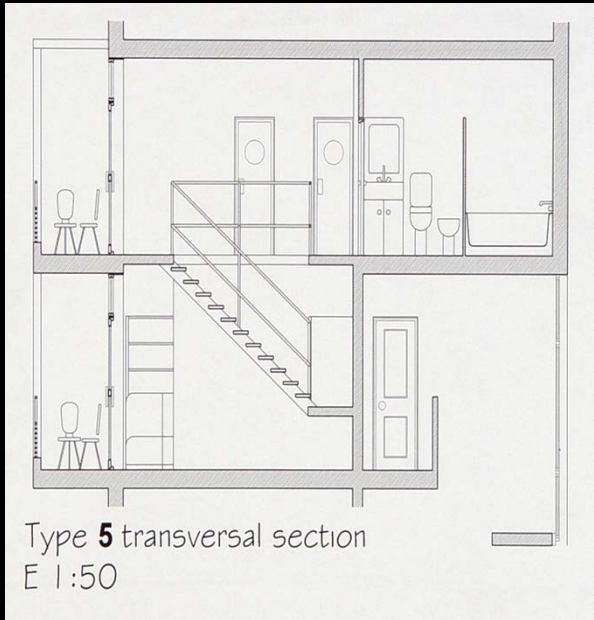
Κλίμακα 1:50

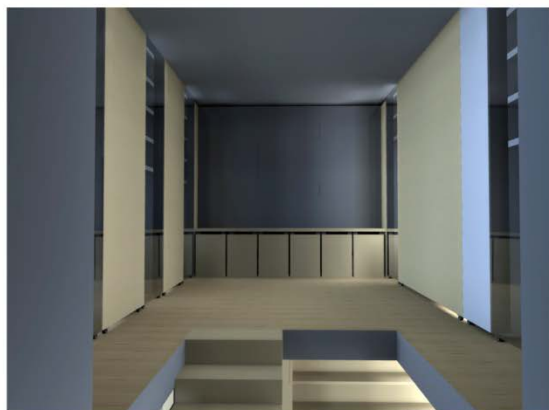
Σκάλα-Βιβλιοθήκη-Πάγκος εργασίας

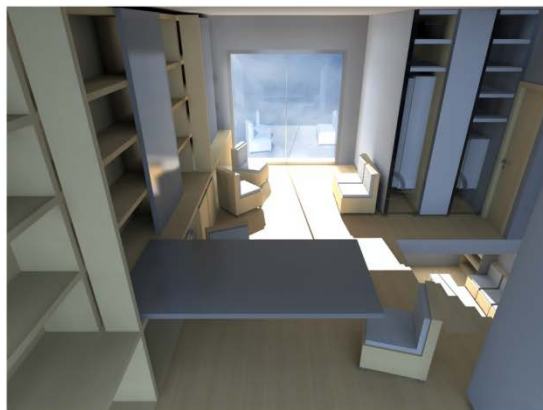

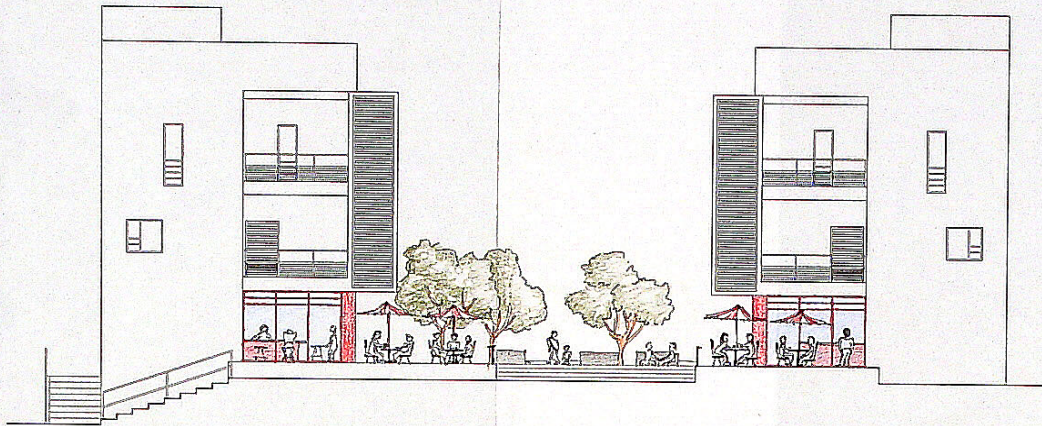

Διαμέρισμα
Κάθετης Ενοποίησης-
1° Επίπεδο

2° Επίπεδο

SECTION DD'
E 1:100

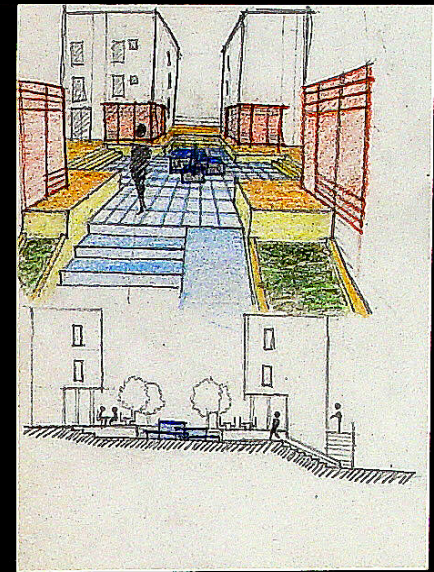
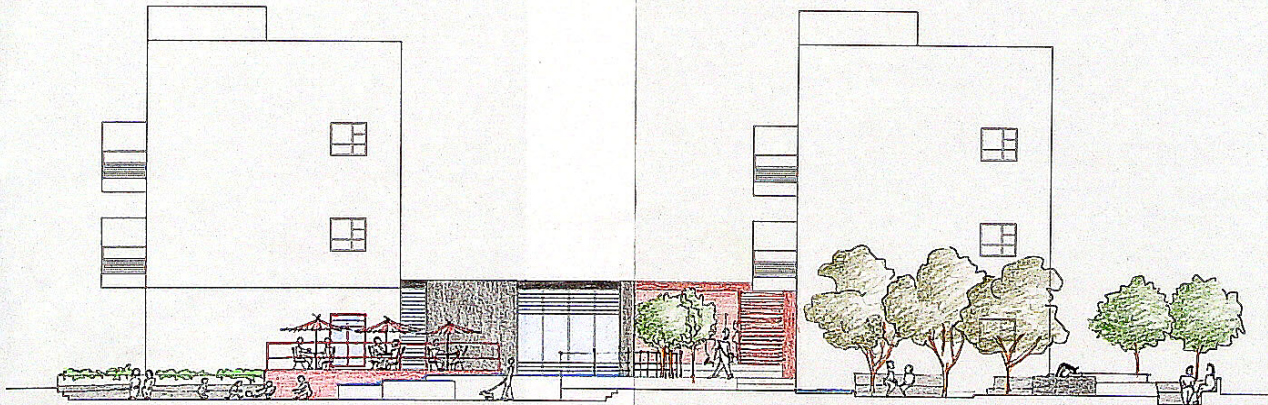

DESIGN PROJECTS 4

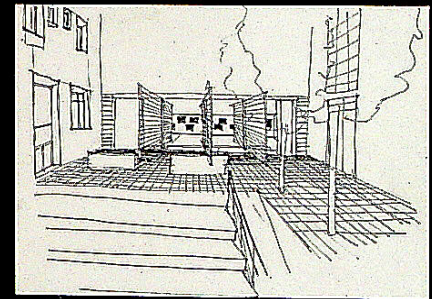
"HOUSES IN ALEXANDRAS"

GROUP: STAVRIDIS
EMILIO J. ZAPATERO MORAL

SECTION EE'
E 1:100

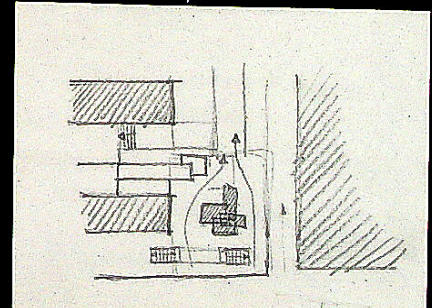

Views and sketches of the square 2.

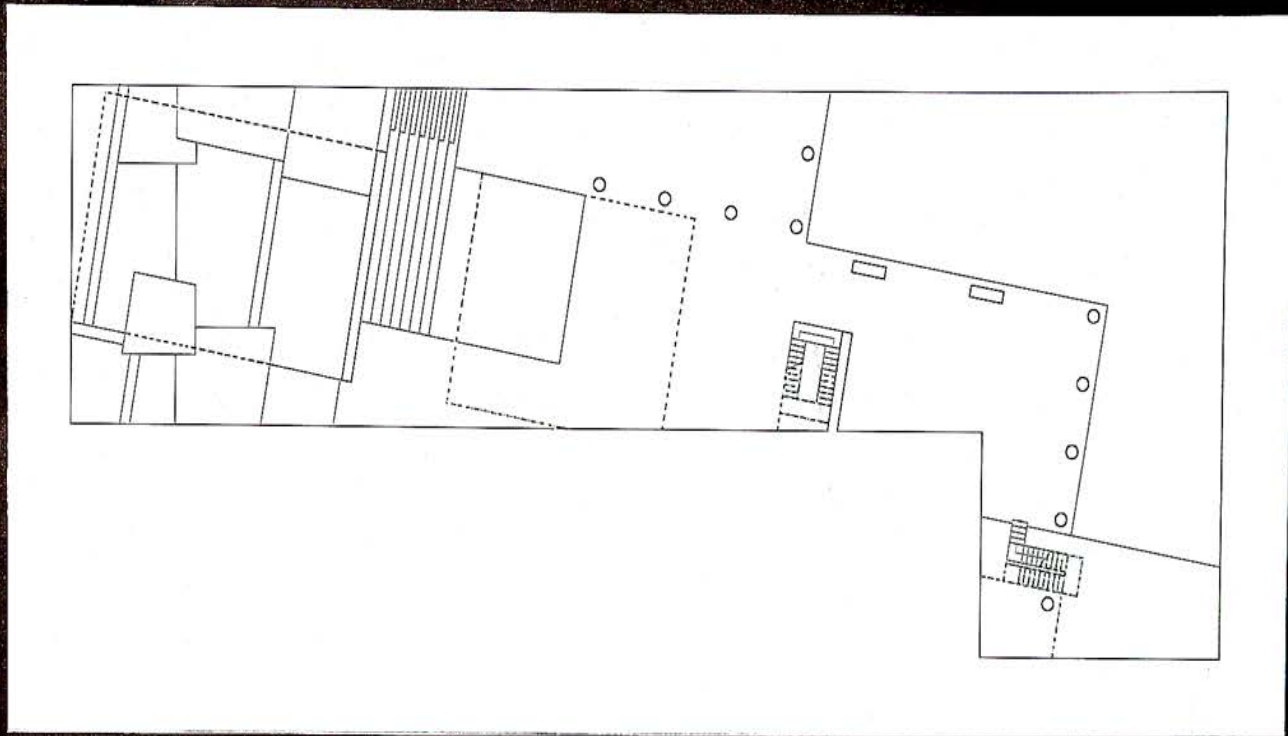
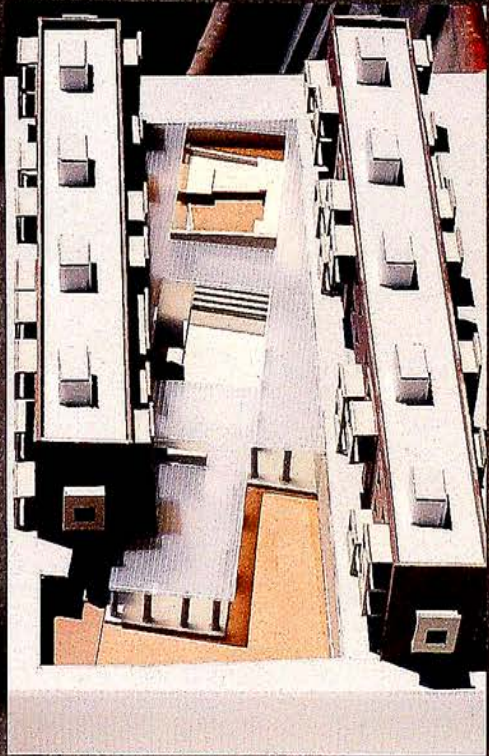

View of the exposition hall of the cultural centre

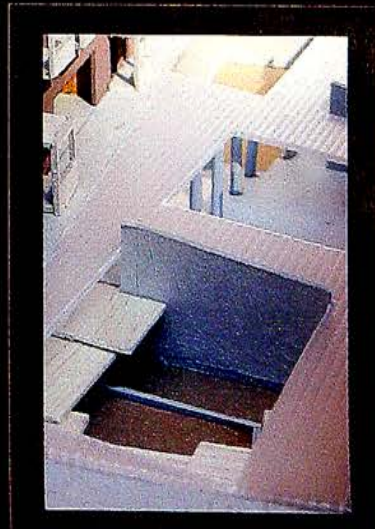
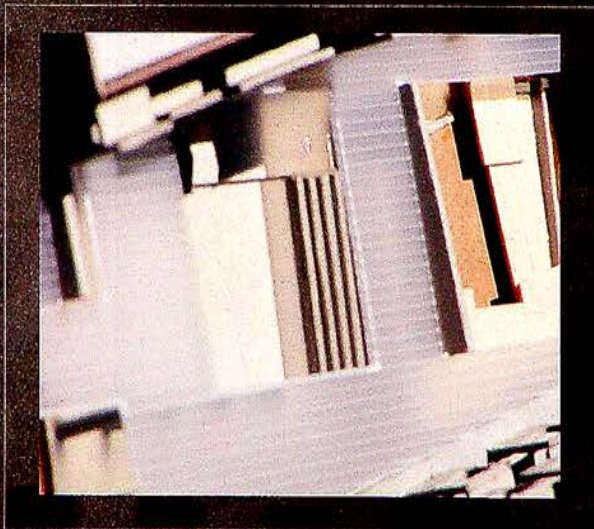
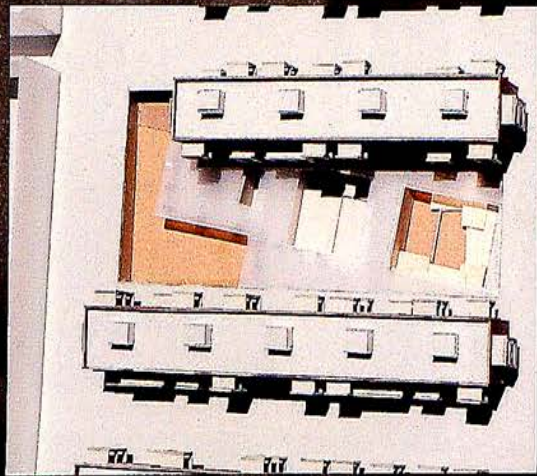
Design of the square 1

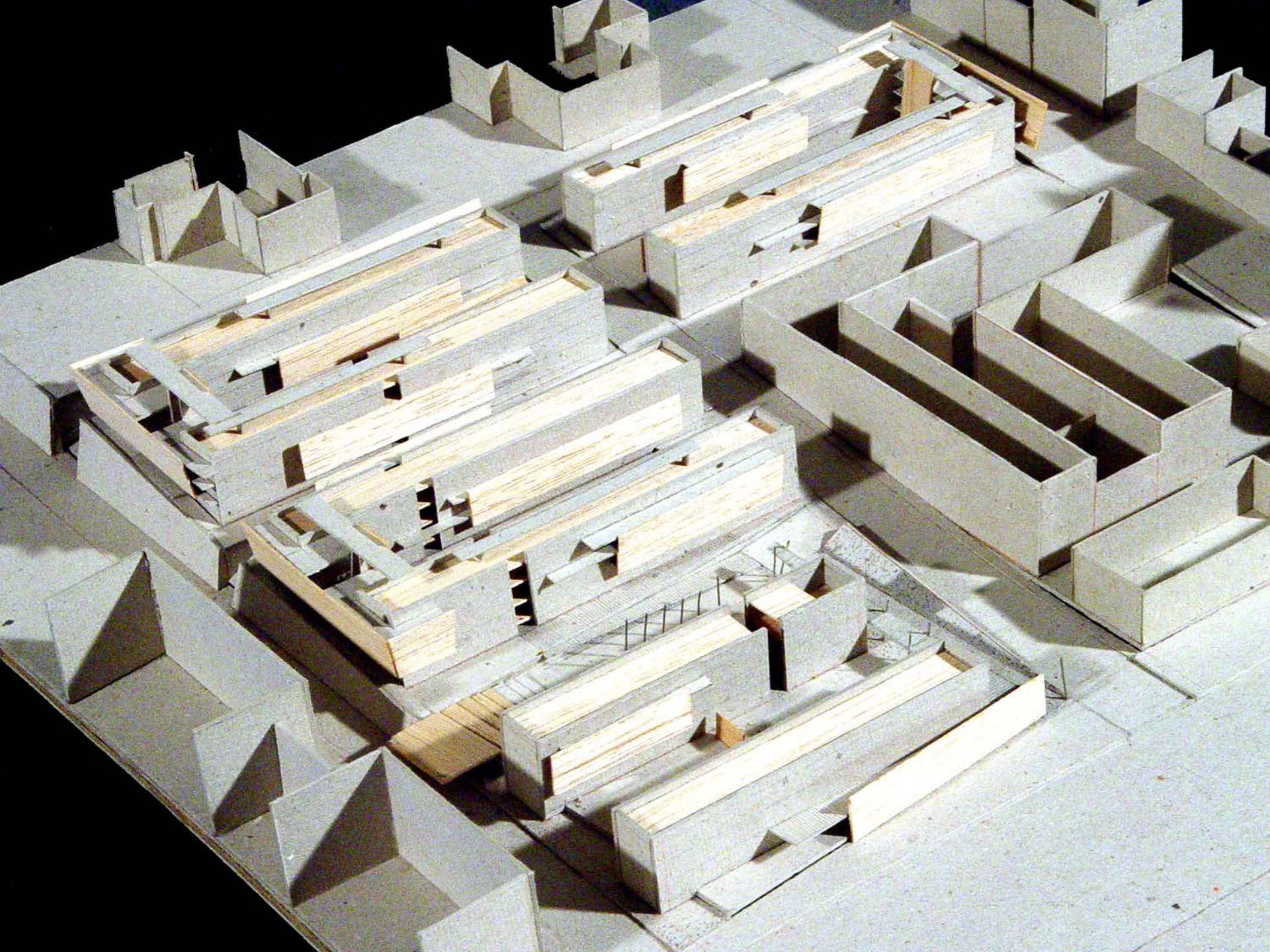
M

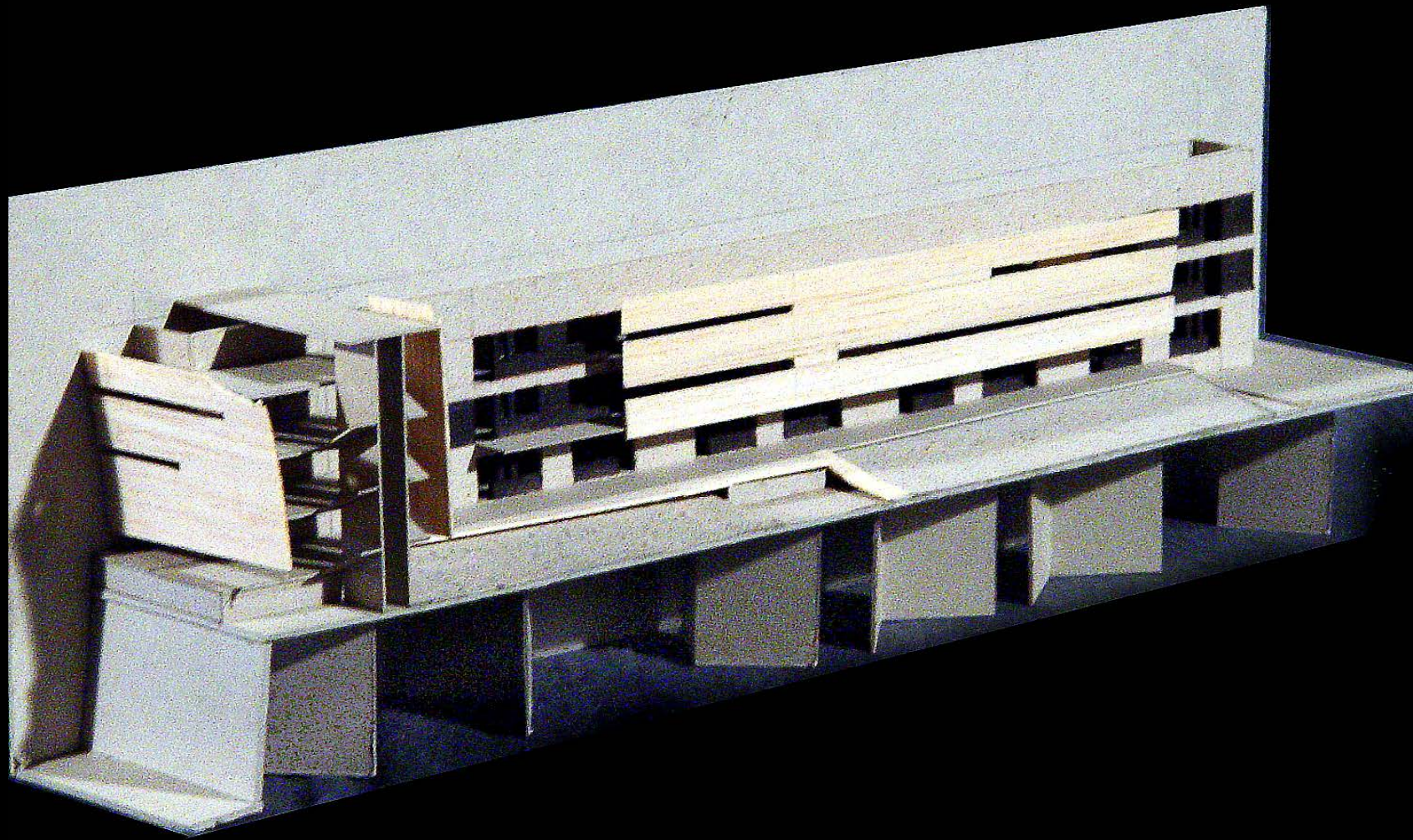

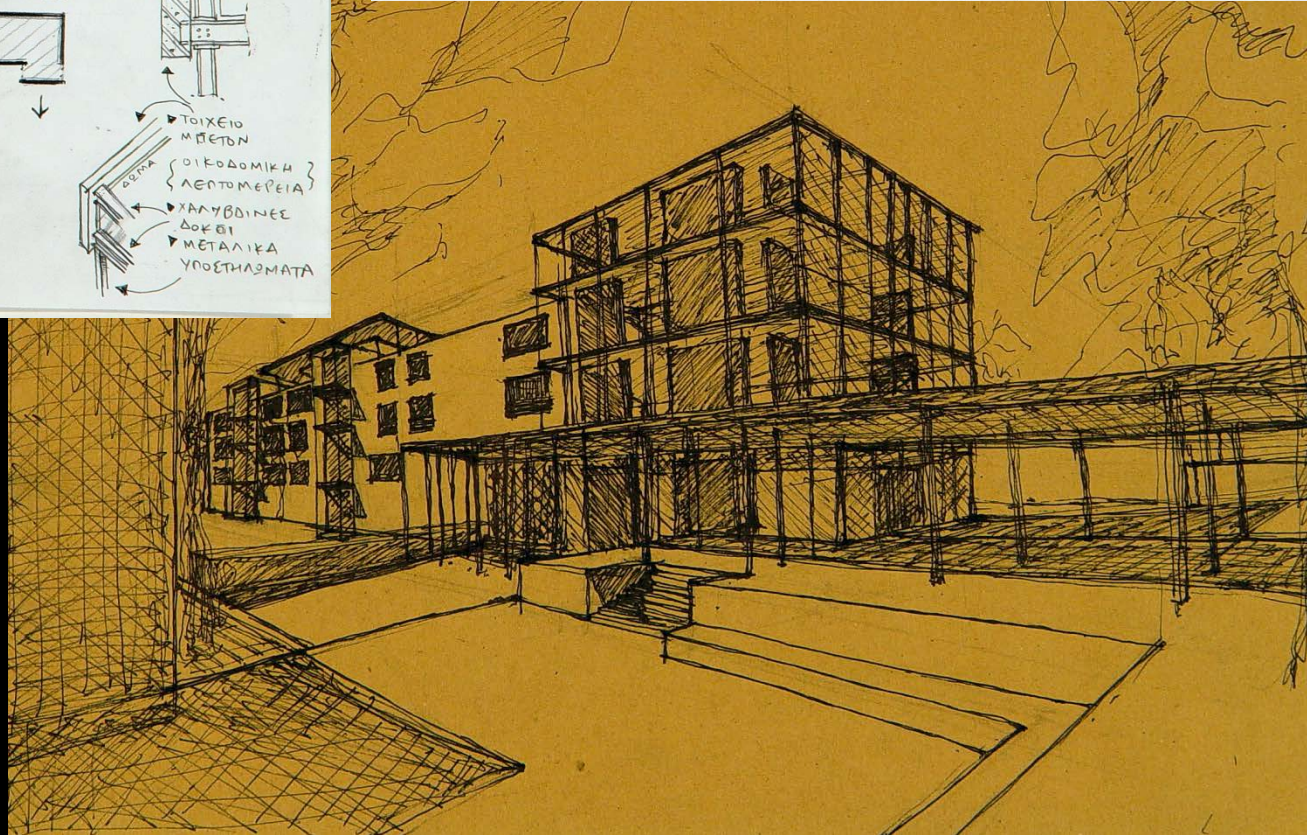
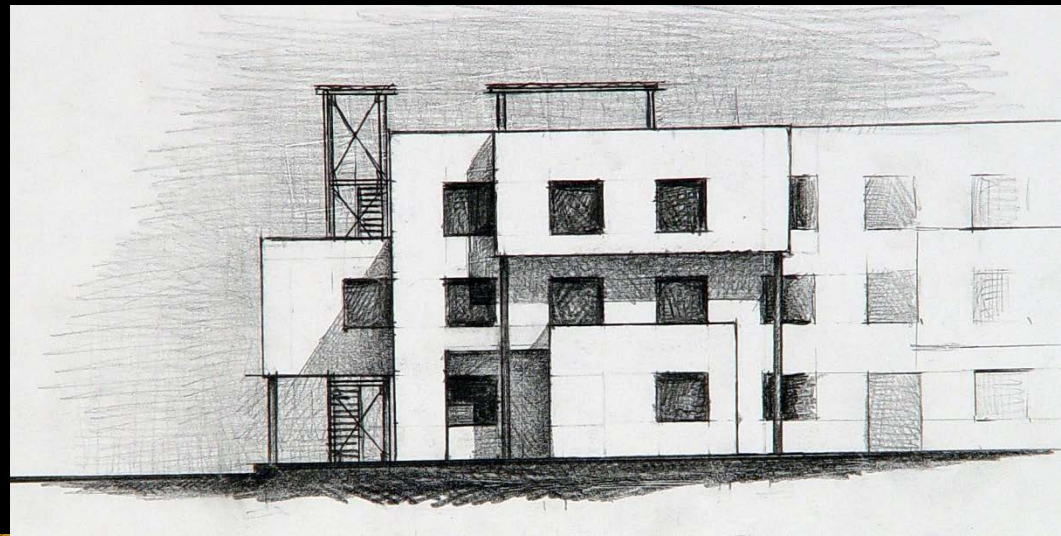
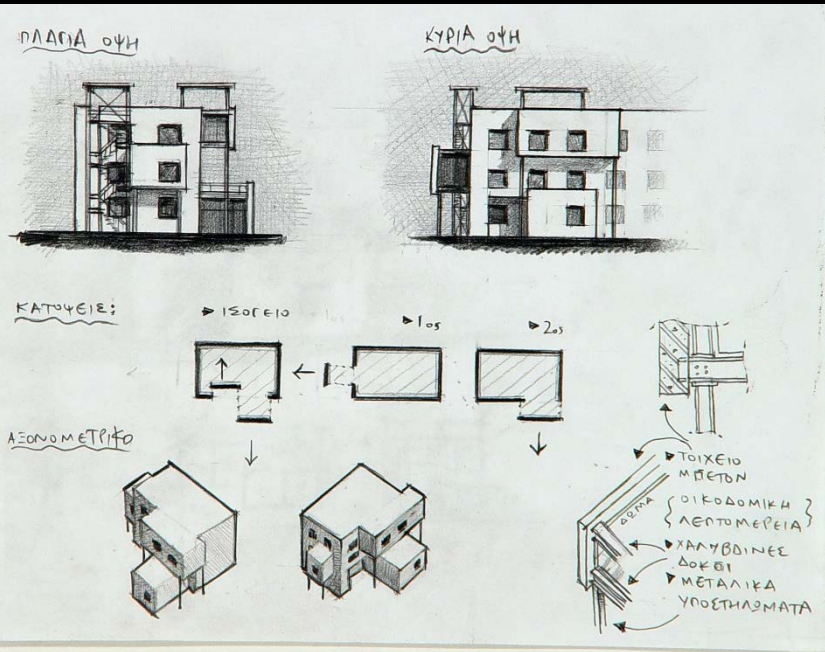
KAIMAKA 1:200

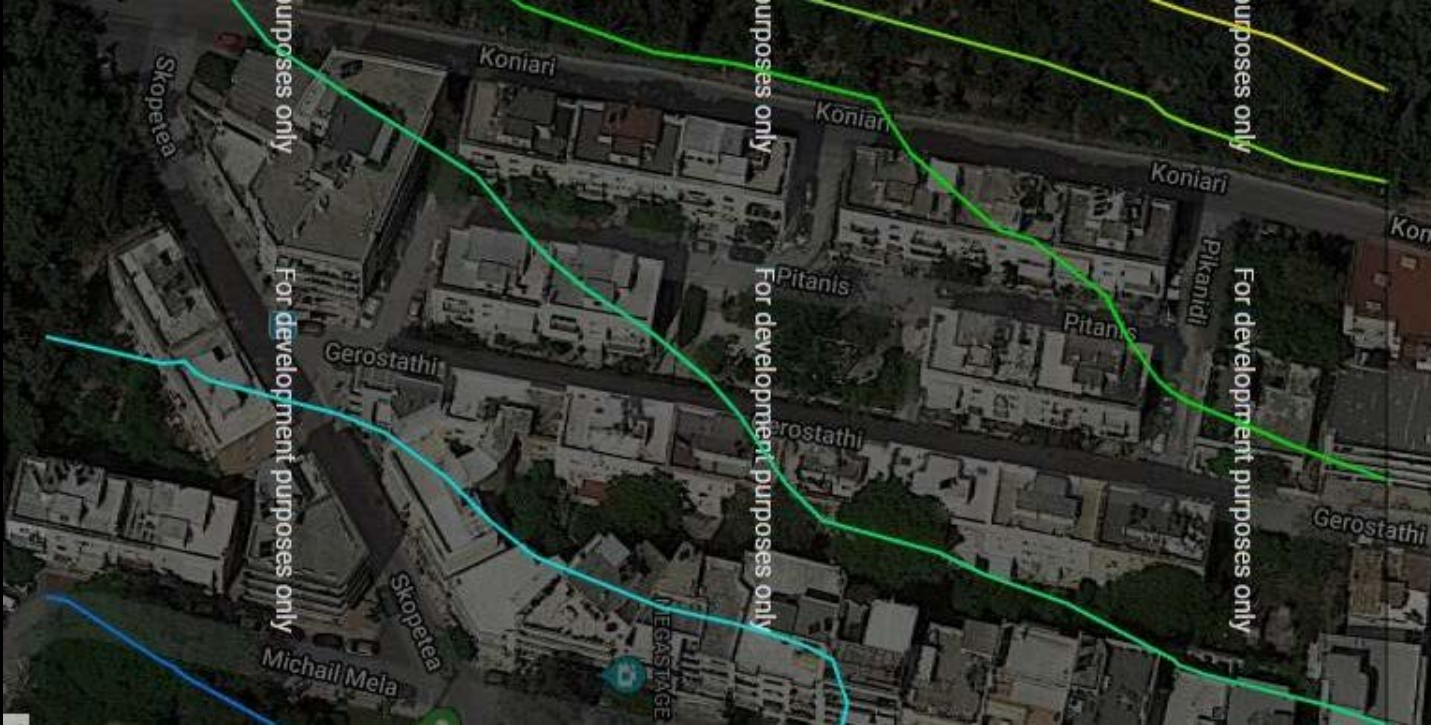

ДОПЕЛНА
СЪН ЗОН
СТРОИ
ИЛИ ОИ
ИЛИ ОИ
ИЛИ ОИ

ПЕШАК

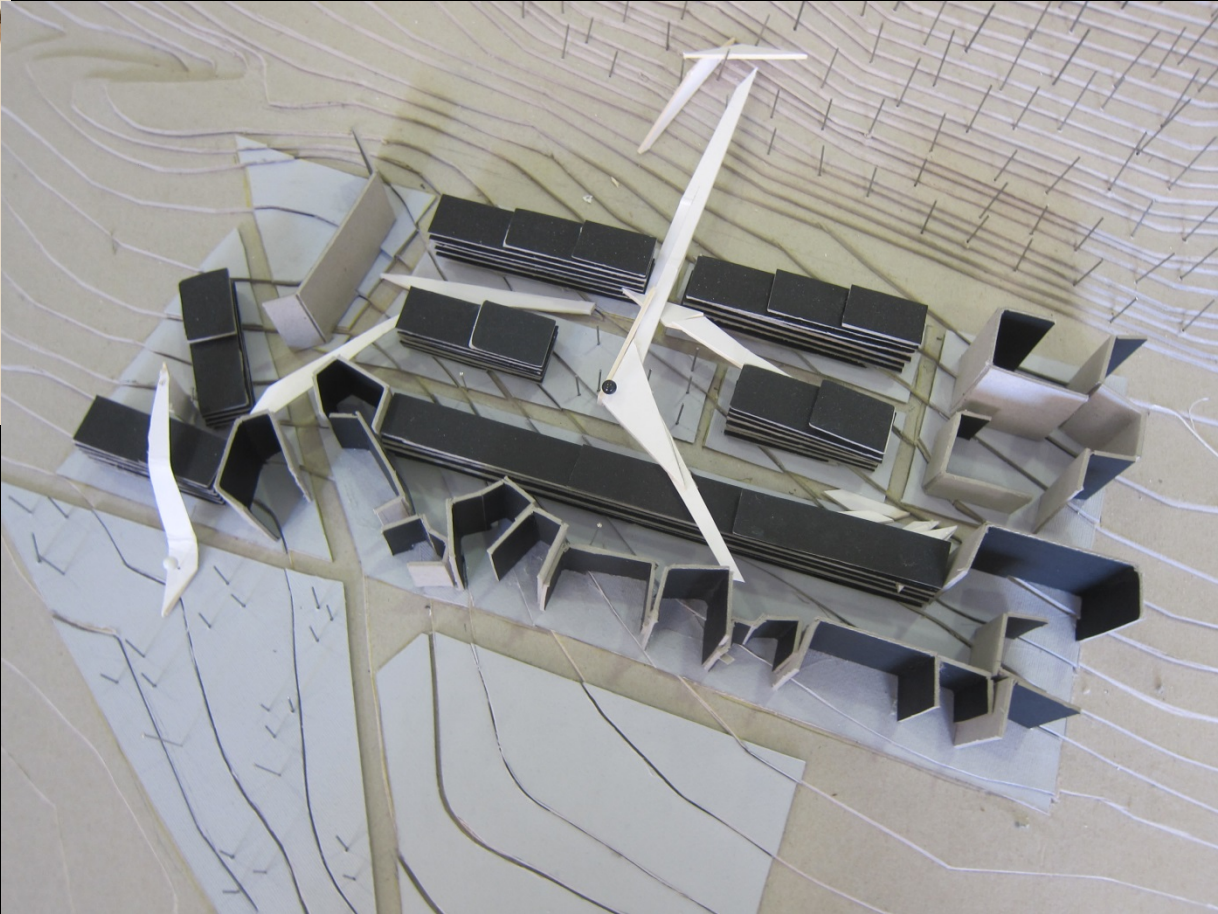
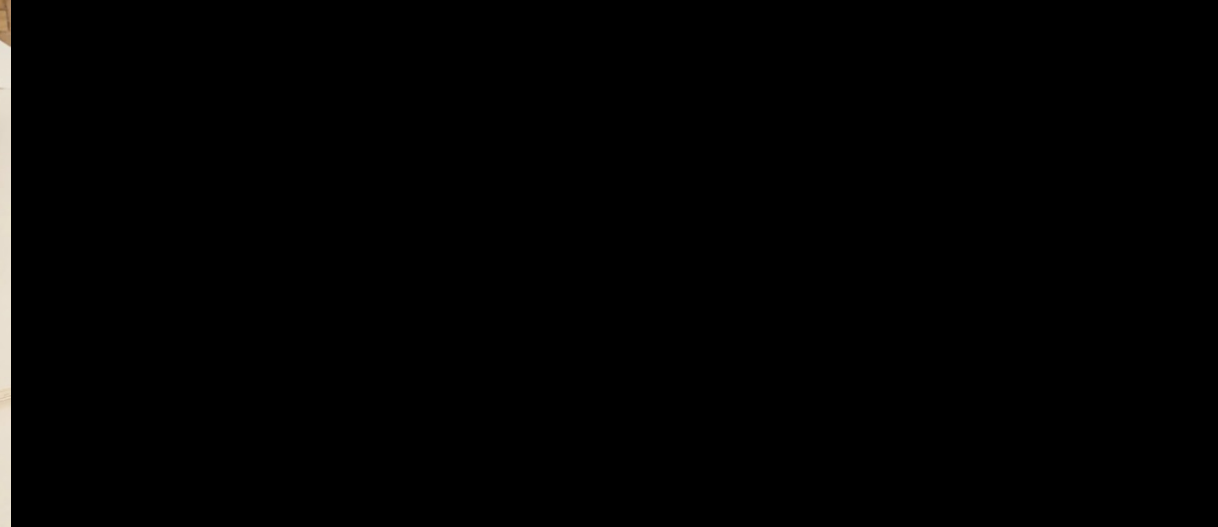

Case study 2: Stegi Patridos Prosfygika

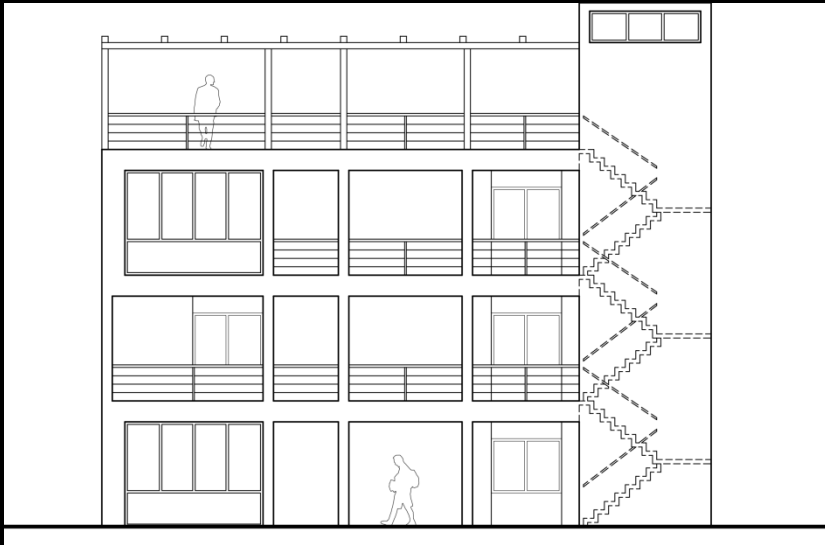

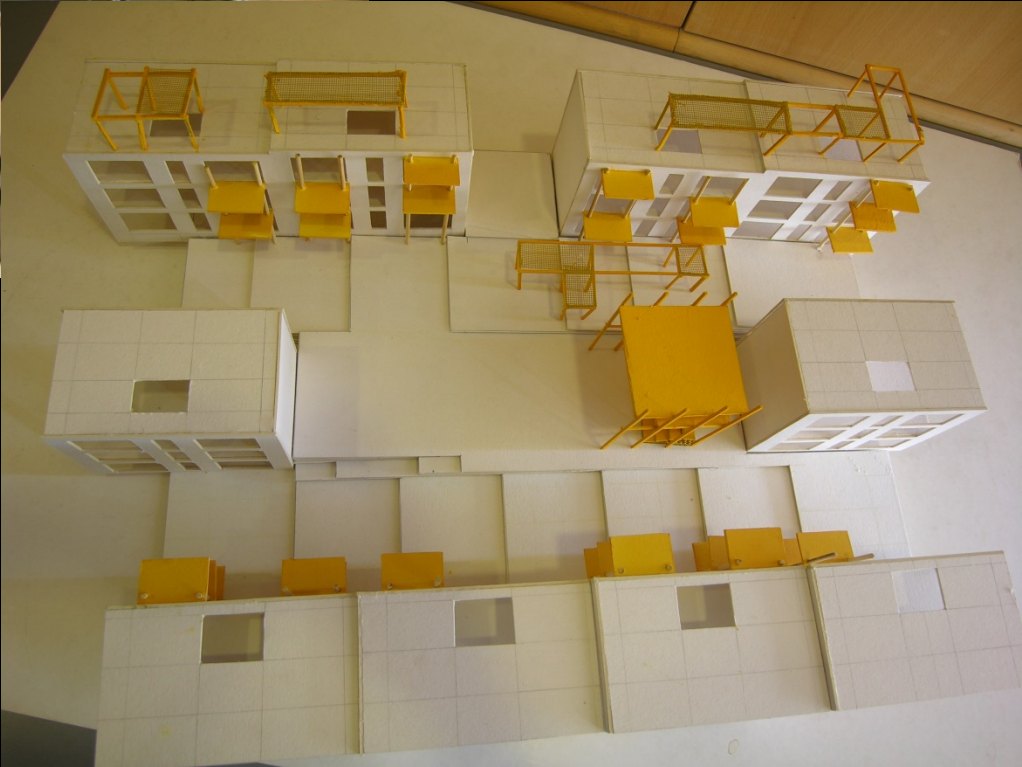

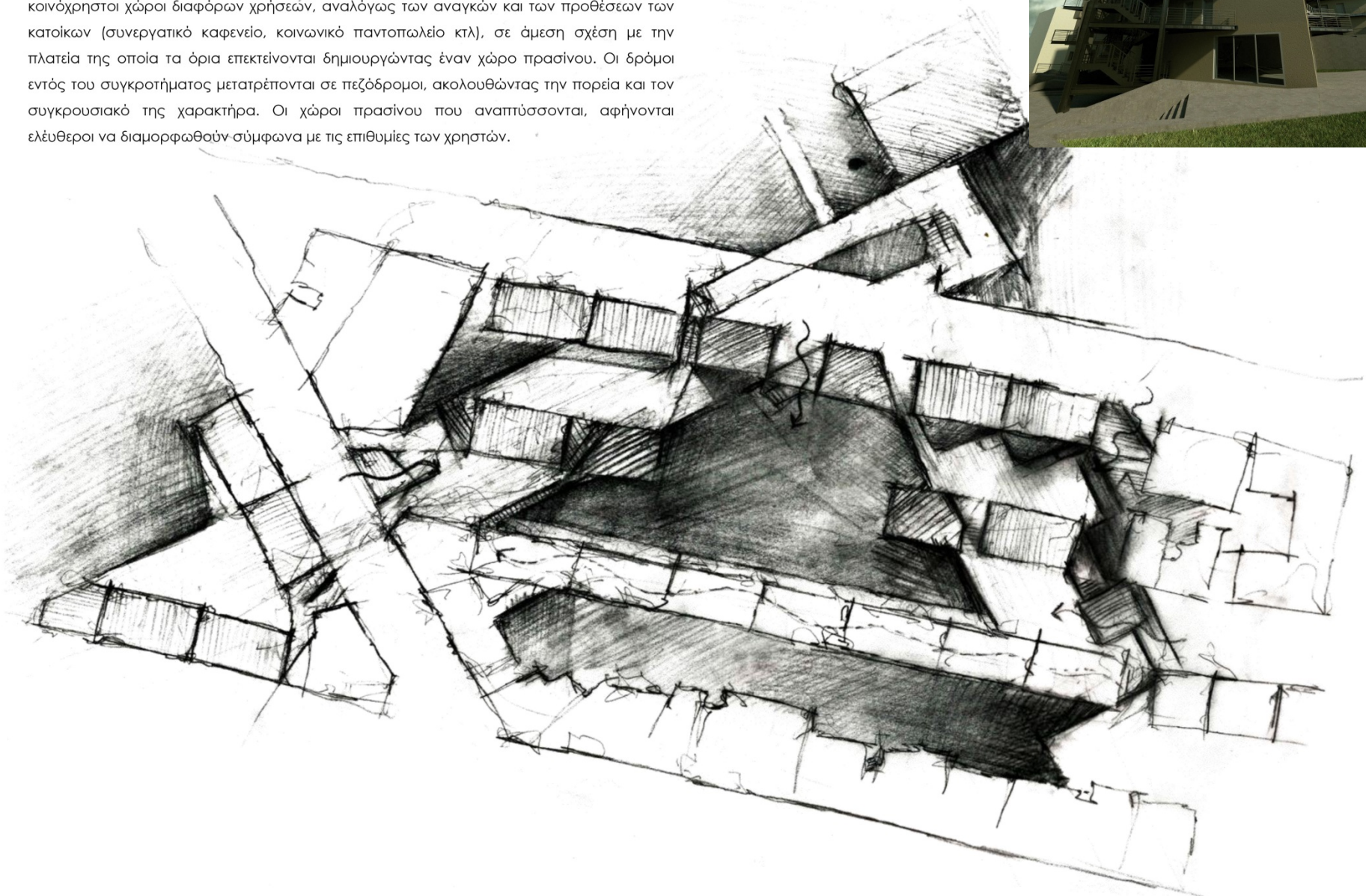
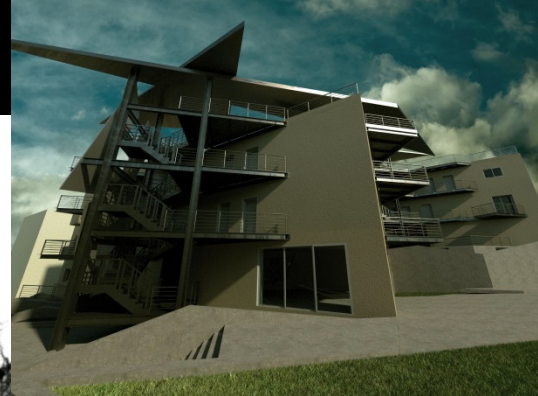

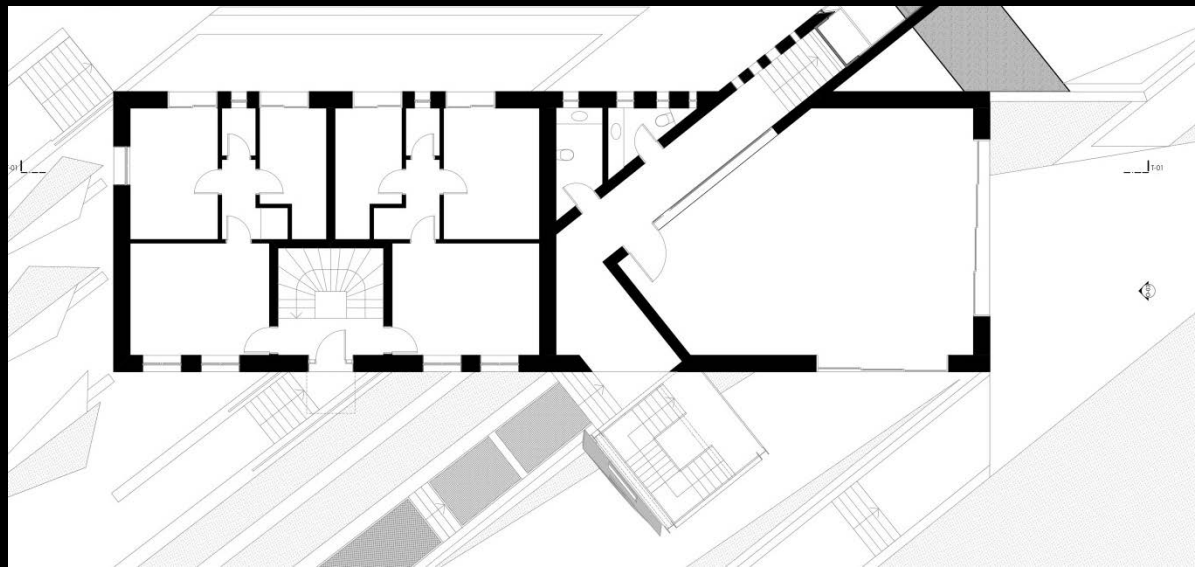

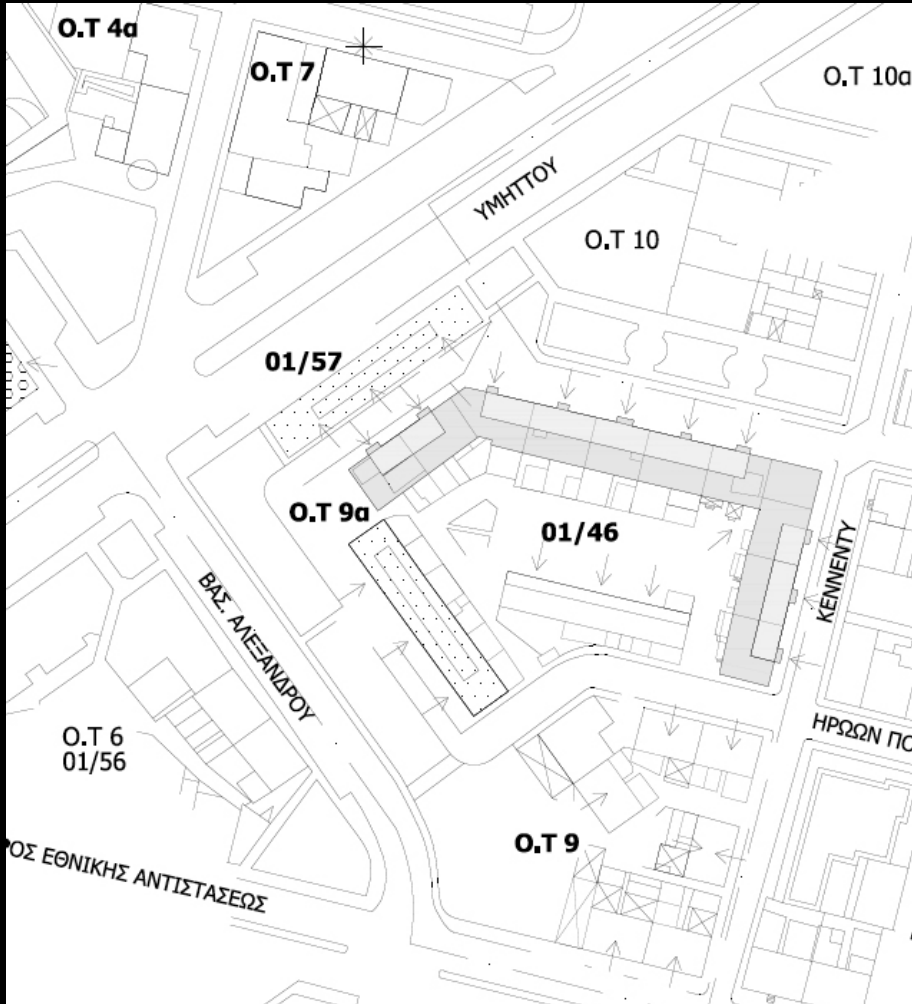
Στα σημεία σύγκρουσης με το υπάρχον κέλυφος στα επίπεδα των ισογείων, δημιουργούνται κοινόχρηστοι χώροι διαφόρων χρήσεων, αναλόγως των αναγκών και των προθέσεων των κατοίκων (συνεργατικό καφενείο, κοινωνικό παντοπωλείο κτλ), σε άμεση σχέση με την πλατεία της οποίας τα όρια επεκτείνονται δημιουργώντας έναν χώρο πρασίνου. Οι δρόμοι εντός του συγκροτήματος μετατρέπονται σε πεζόδρομοι, ακολουθώντας την πορεία και τον συγκρουσιακό της χαρακτήρα. Οι χώροι πρασίνου που αναπτύσσονται, αφήνονται ελεύθεροι να διαμορφωθούν σύμφωνα με τις επιθυμίες των χρηστών.

Case study 3: “Pyrovolimena” Kaisariani Prosfygika

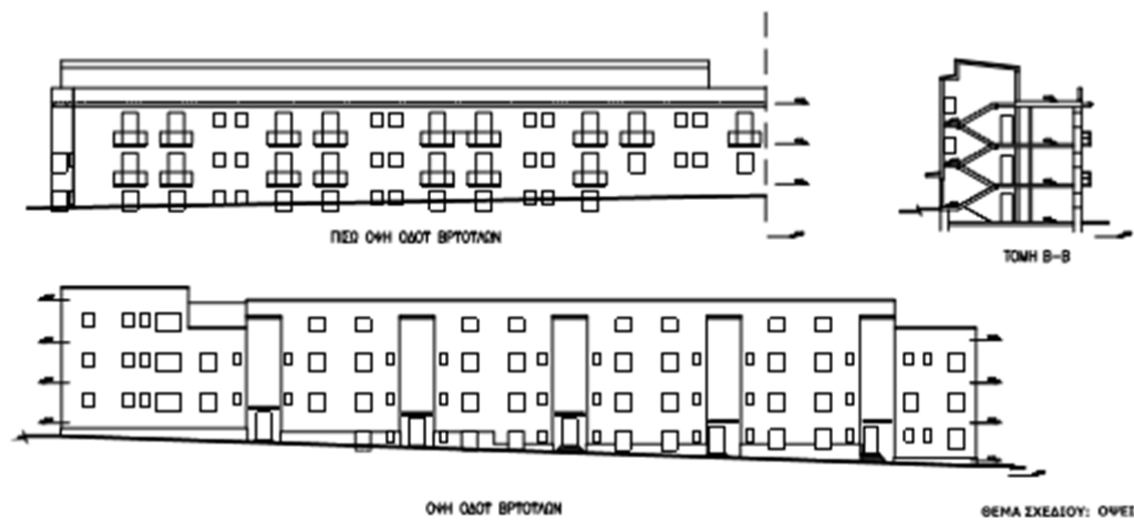
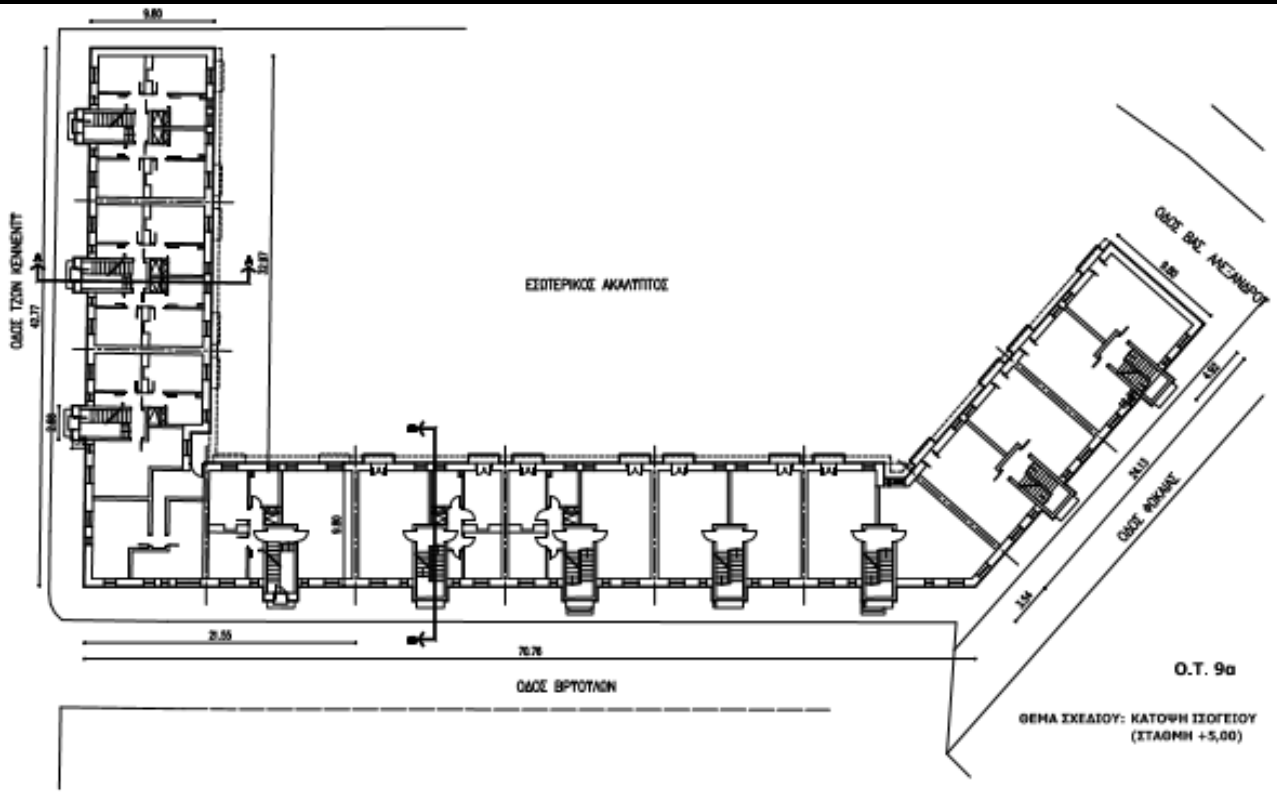

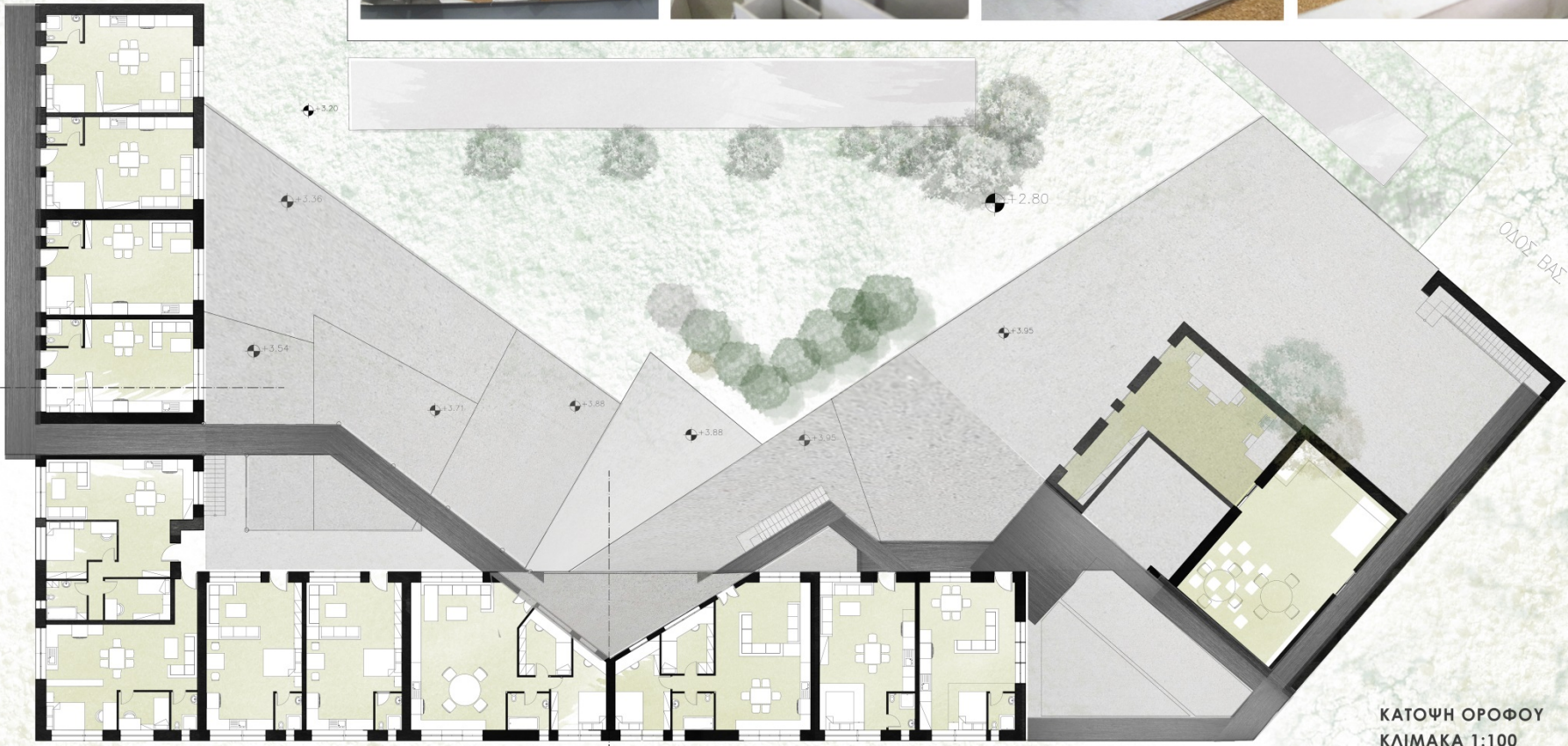

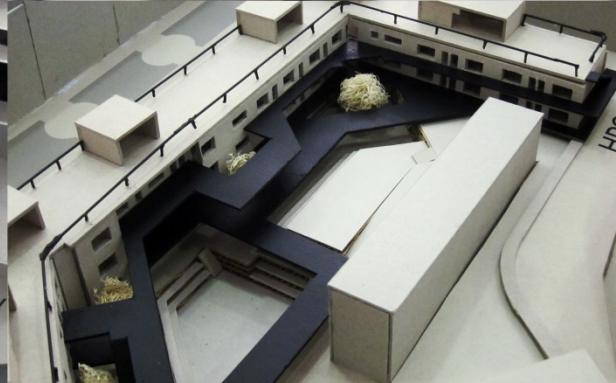
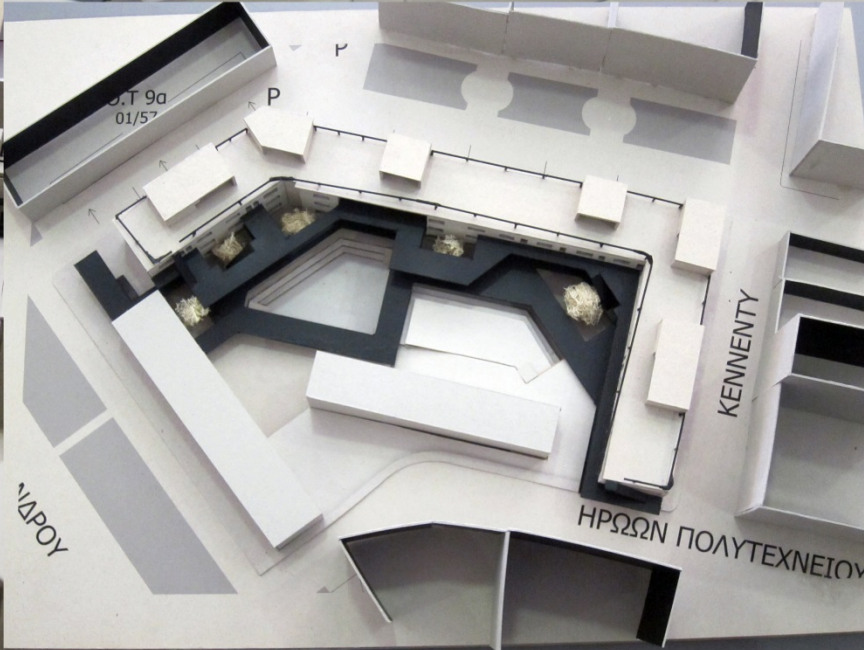
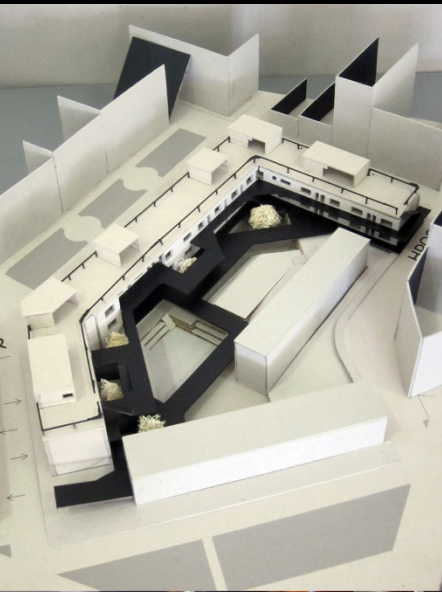
ΚΑΤΟΨΗ ΟΡΟΦΟΥ
ΚΛΙΜΑΚΑ 1:100

ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΣΤΟ ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ "ΠΥΡΟΒΟΛΗΜΕΝΑ" ΣΤΗΝ ΚΑΙΣΑΡΙΑΝΗ- ΣΧΟΛΗ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΩΝ, Ε.Μ.Π.

ΣΠΟΥΔΑΣΤΙΚΗ ΟΜΑΔΑ
ΣΤΟΥΡΗ ΙΩΑΝΝΑ- ΧΡΥΣΙΑΝΘΗ

4ο ΕΞΑΜΗΝΟ 2016-17
ΤΟΜΕΑΣ III

ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΟΜΑΔΑ
ΣΤΑΥΡΟΣ ΣΤΑΥΡΙΔΗΣ, ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ Ε.Μ.Π.
ΝΑΡΙΝΑ ΣΟΥΒΑΤΣΙΔΟΥ, ΥΠ. ΔΙΔΑΚΤΩΡ Ε.Μ.Π.

ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΣΤΟ ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ "ΠΥΡΟΒΟΛΗΜΕΝΑ" ΣΤΗΝ ΚΑΙΣΑΡΙΑΝΗ- ΣΧΟΛΗ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΩΝ, Ε.Μ.Π.

ΣΠΟΥΔΑΣΤΙΚΗ ΟΜΑΔΑ
ΣΙΑΧΟΥ ΑΛΕΞΙΑ
ΖΩΓΡΑΦΟΥ ΔΕΣΠΟΙΝΑ

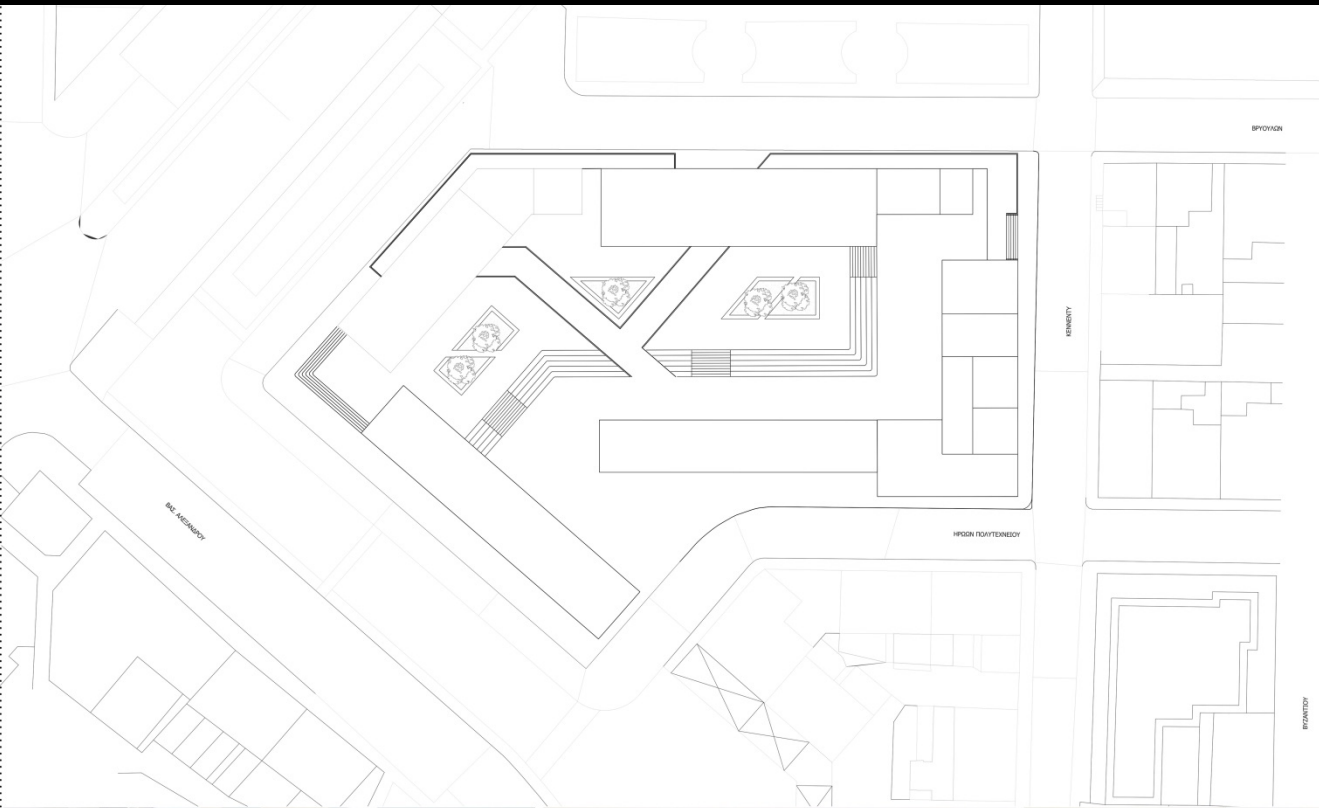
4ο ΕΞΑΜΗΝΟ 2016-17
ΤΟΜΕΑΣ ΙΙΙ

ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΟΜΑΔΑ
ΣΤΑΥΡΟΣ ΣΤΑΥΡΙΔΗΣ, ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ Ε.Μ.Π.
ΝΑΡΙΝΑ ΣΟΥΒΑΤΖΙΔΟΥ, ΥΠ. ΔΙΔΑΚΤΩΡ Ε.Μ.Π.

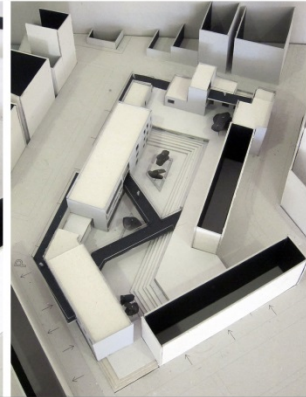
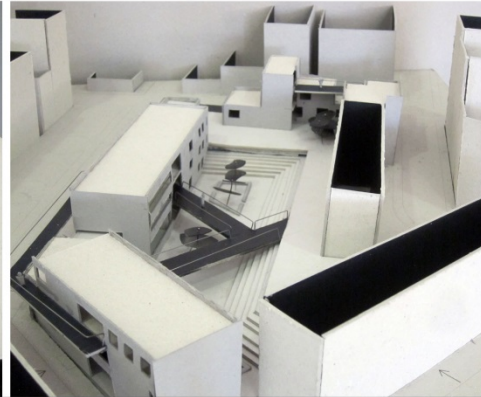
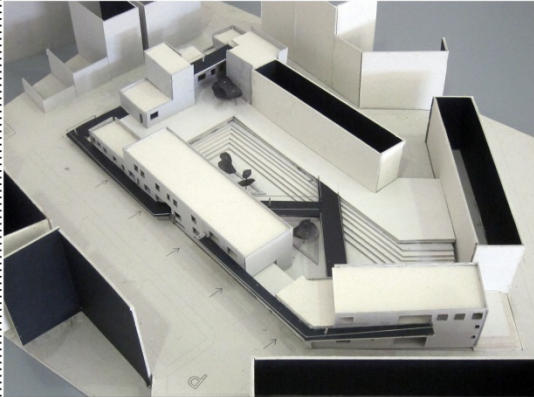

διάγραμμα κεντρικής ιδέας

μακέτες επεξεργασίας

ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΣΤΟ ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ "ΠΥΡΟΒΟΛΗΜΕΝΑ" ΣΤΗΝ ΚΑΙΣΑΡΙΑΝΗ- ΣΧΟΛΗ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΩΝ, Ε.Μ.Π.

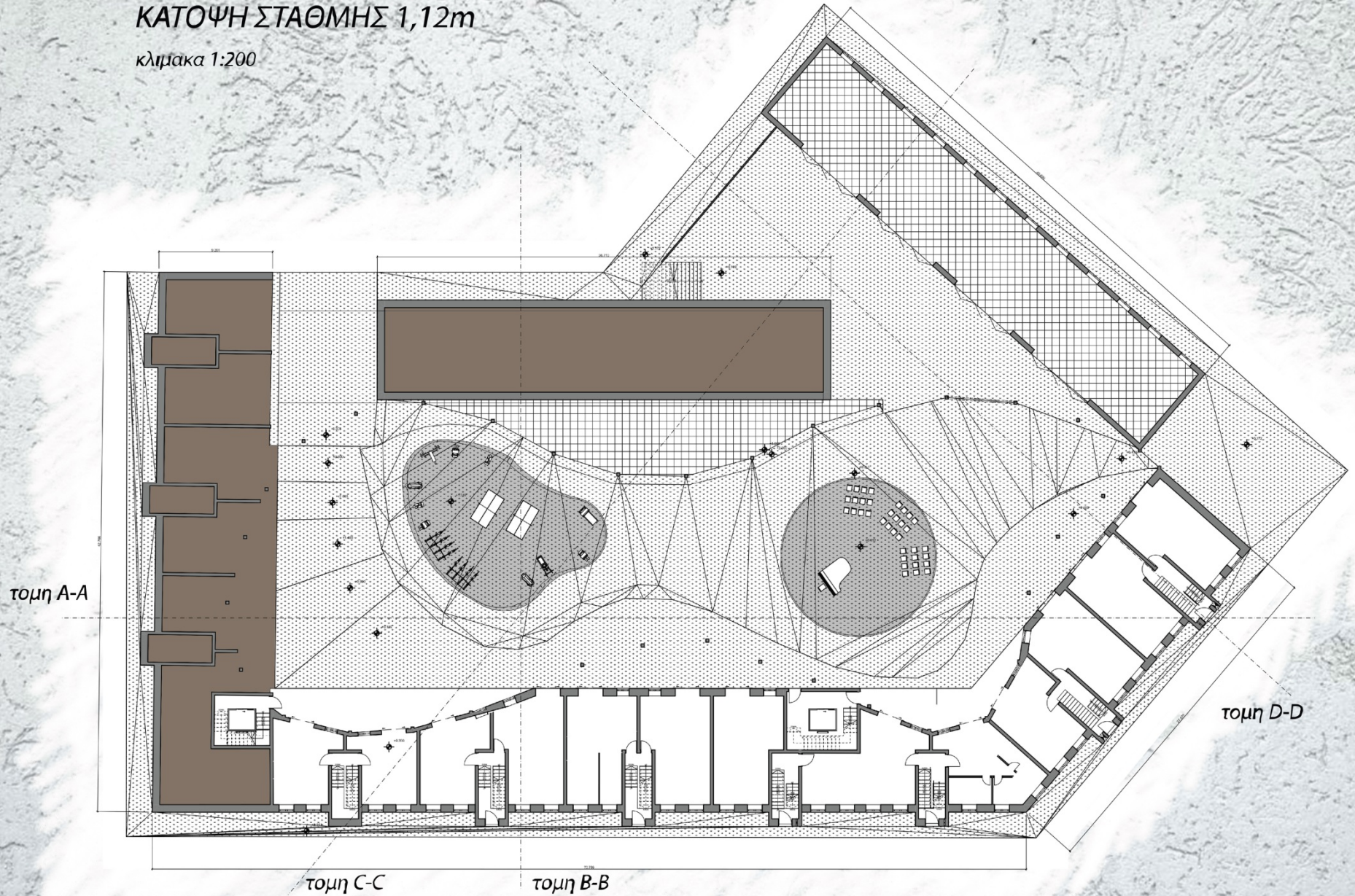
ΣΠΟΥΔΑΣΤΙΚΗ ΟΜΑΔΑ
 ΘΑΝΟΥ ΔΗΜΗΤΡΑ
 ΚΑΡΑΛΗ ΤΙΝΑ
 ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ ΑΓΓΕΛΙΚΗ

4ο ΕΞΑΜΗΝΟ 2016-17
 ΤΟΜΕΑΣ III

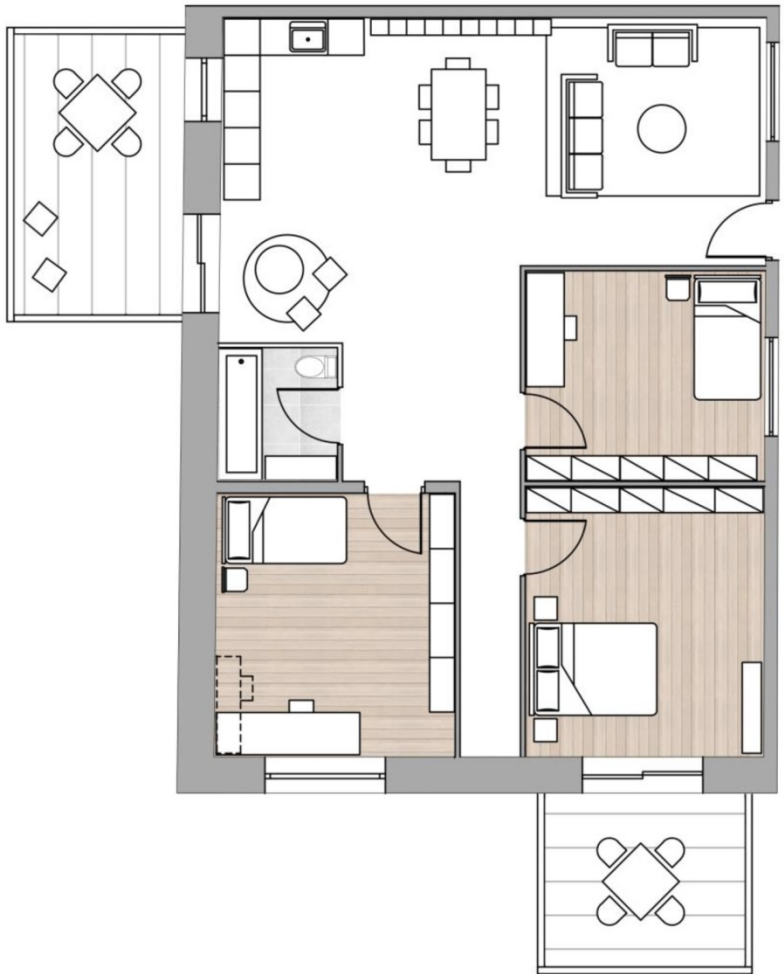
ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΟΜΑΔΑ
 ΣΤΑΥΡΟΣ ΣΤΑΥΡΙΔΗΣ, ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ Ε.Μ.Π.
 ΝΑΡΙΝΑ ΣΟΥΒΑΤΖΙΔΟΥ, ΥΠ. ΔΙΔΑΚΤΩΡ Ε.Μ.Π.

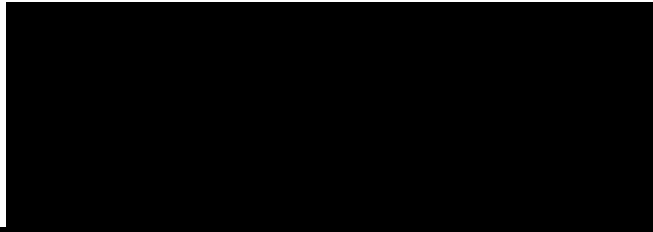
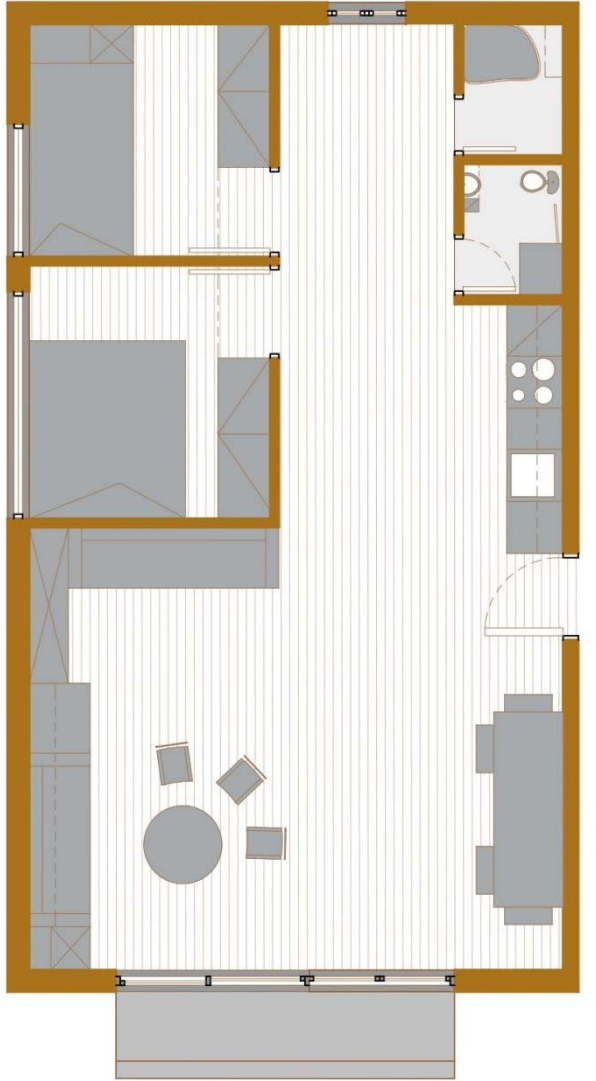
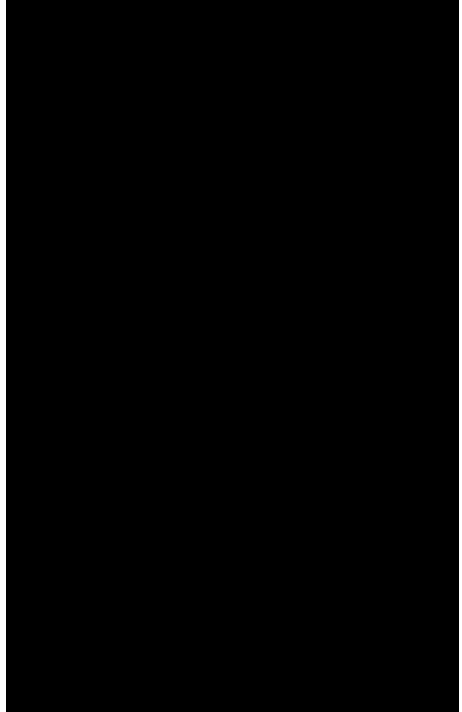
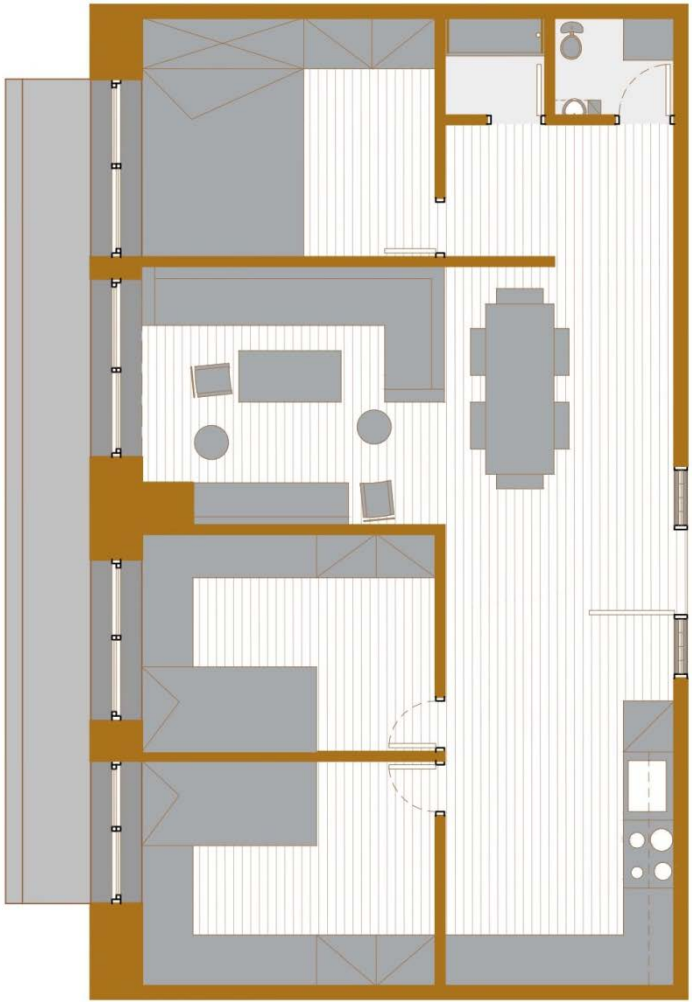
ΚΑΤΟΨΗ ΣΤΑΘΜΗΣ 1,12m

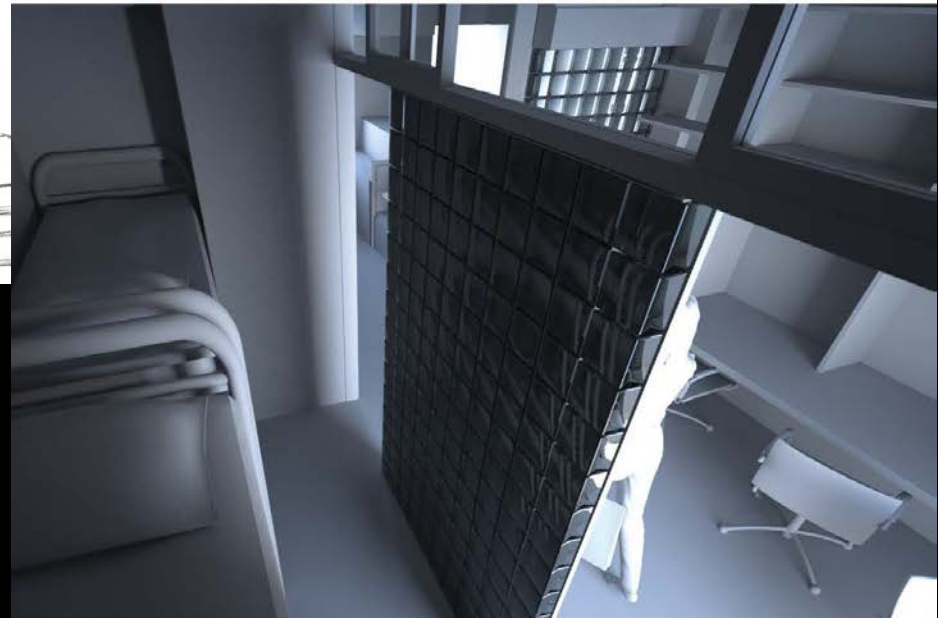
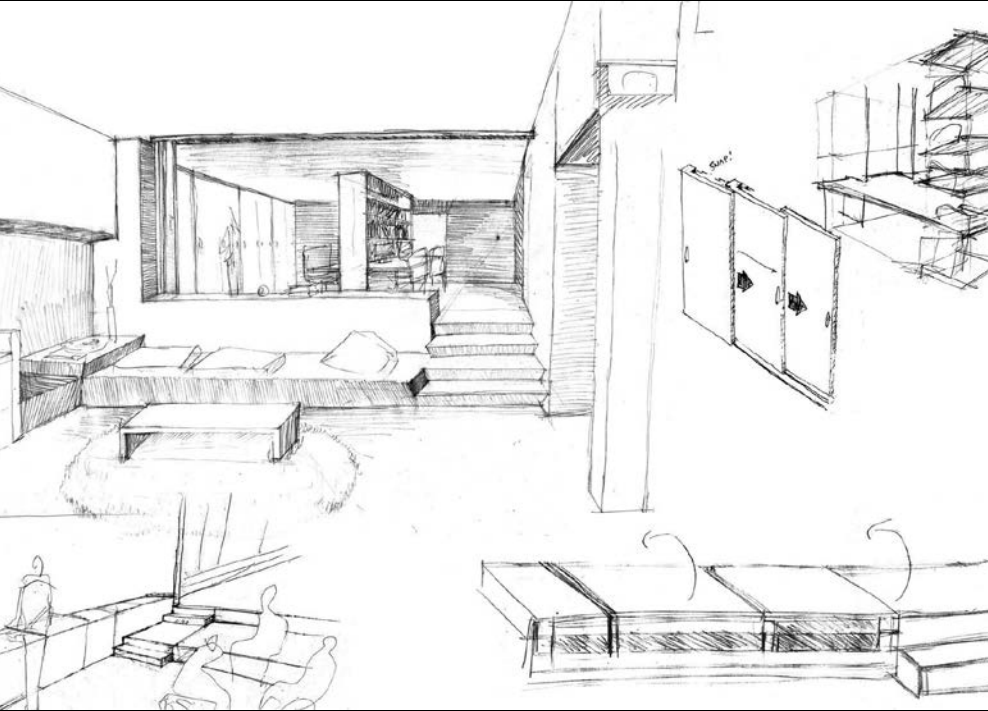
κλίμακα 1:200

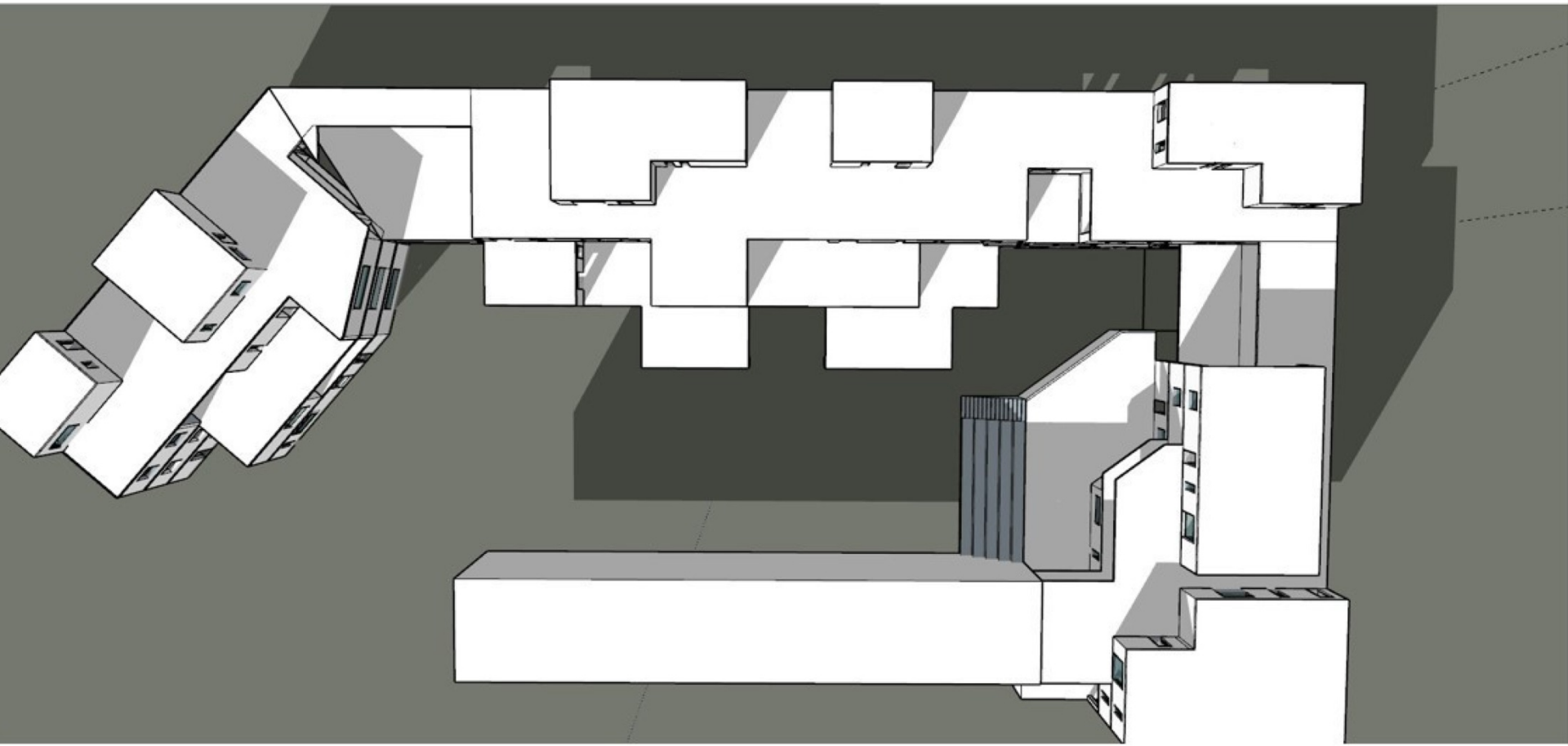

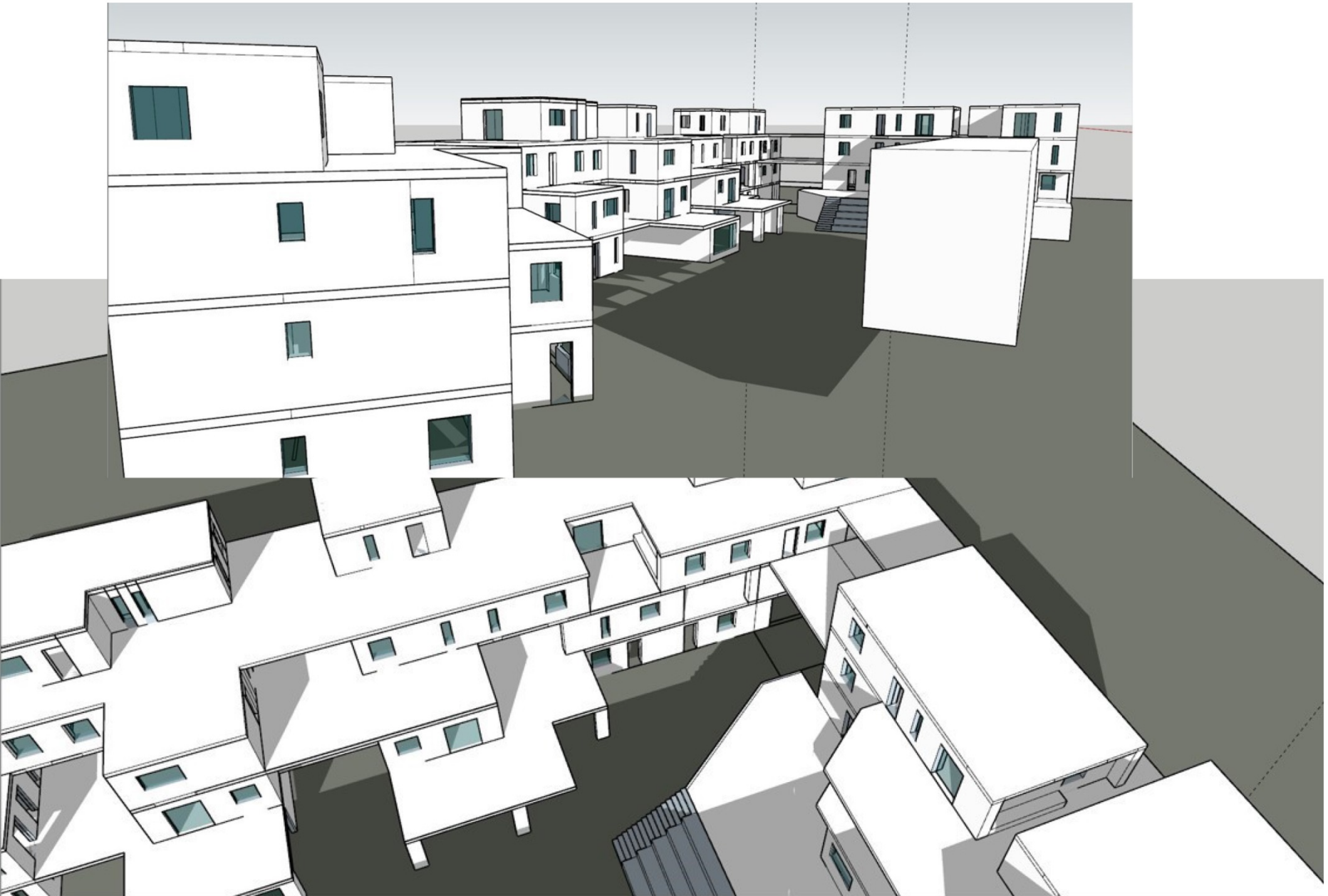

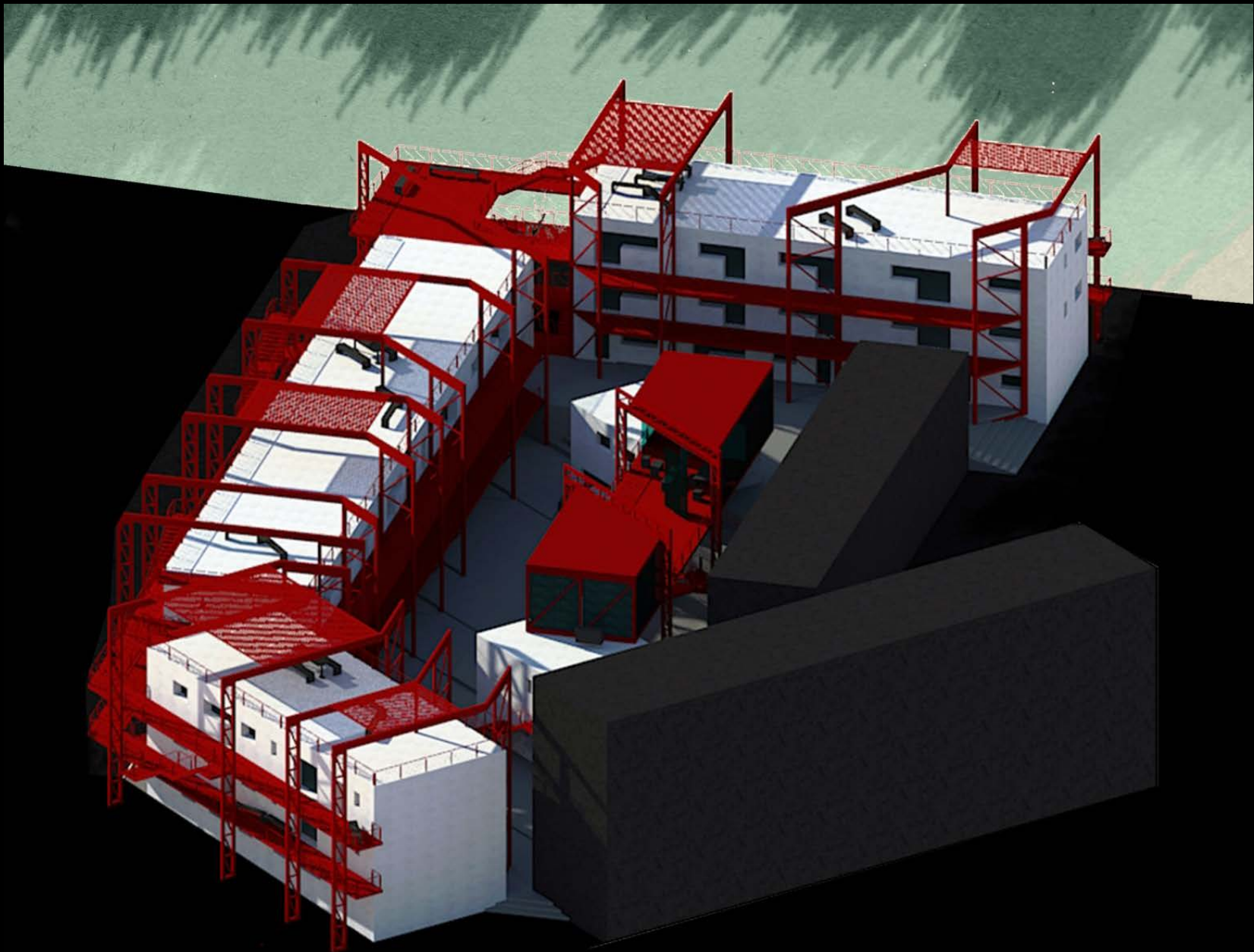

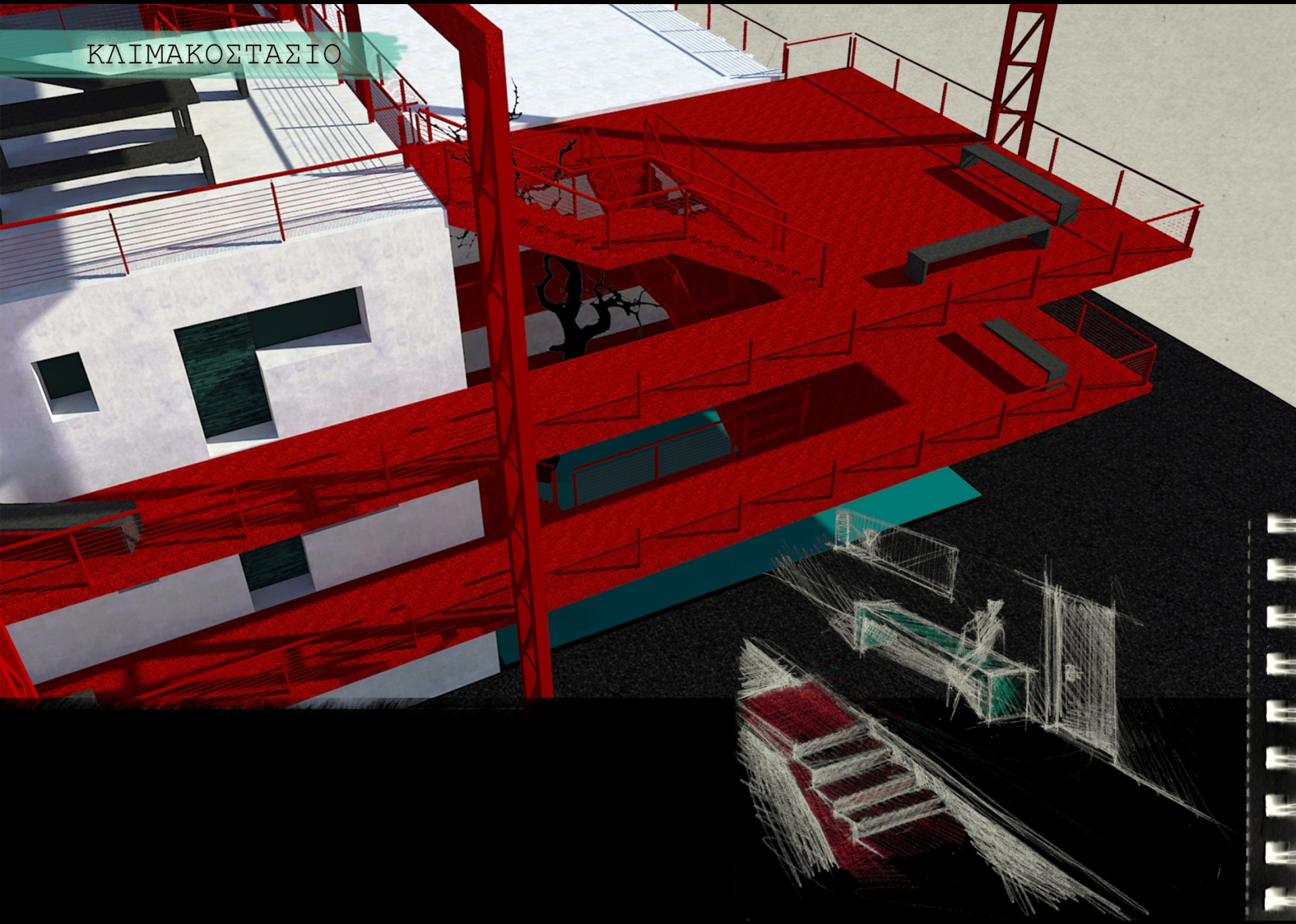

ΚΛΙΜΑΚΟΣΤΑΣΙΟ

ΚΛΙΜΑΚΟΣΤΑΣΙΟ

